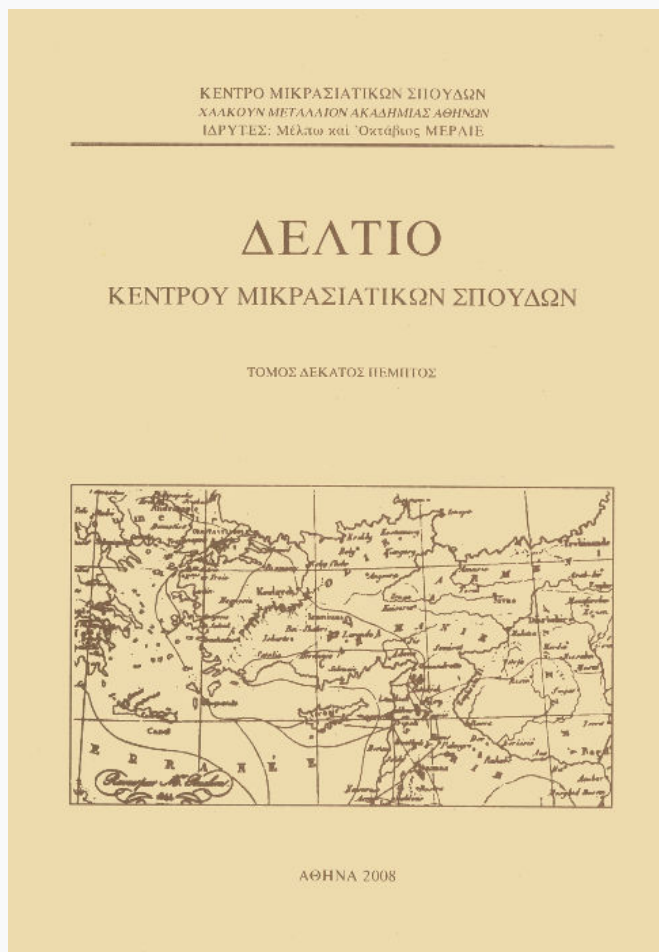

Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών

Τόμ. 15 (2008)

Έκθεση πεπραγμένων κέντρου μικρασιατικών σπουδών: 1998-2007

Σταύρος Θ. Ανεστίδης

doi: [10.12681/deltiokms.275](https://doi.org/10.12681/deltiokms.275)

Copyright © 2015, Σταύρος Θ. Ανεστίδης

Άδεια χρήσης [Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/).

Βιβλιογραφική αναφορά:

Ανεστίδης Σ. Θ. (2008). Έκθεση πεπραγμένων κέντρου μικρασιατικών σπουδών: 1998-2007. *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών*, 15, 481–528. <https://doi.org/10.12681/deltiokms.275>

XPONIKA

ΕΚΘΕΣΗ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ
ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
1998-2007*

1. Προλογικά

Ἡ παρούσα ἔκθεση παρουσιάζει σὲ ἄδρες γραμμὲς τὸ ἔργο ποὺ τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν κατάφερε, μέσα στὰ ὅρια τῶν δυνατοτήτων του, νὰ ἐπιτελέσει στὴ δεκαετία 1998-2007. Τὴ χρονικὴ αὐτὴ περίοδο συνέβη καὶ ἡ ἀποχώρηση τοῦ καθηγητῆ Πασχάλη Μ. Κιτρομηλίδη ἀπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ Ἰδρυμάτος μετὰ τὴν ἐκλογὴ του στὴ θέση τοῦ διευθυντῆ τοῦ Ἰνστιτούτου Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν τὸ 2000. Ὁ Π. Μ. Κιτρομηλίδης διηύθυνε τὸ ΚΜΣ ἀπὸ τὸ 1980 καὶ στὴν εἰκοσαετία αὐτὴ τὸ Ἰδρυμα ἀποκαταστάθηκε στὴ συνείδηση τῆς ἐπιστημονικῆς κοινότητος ὡς μία ἐρευνητικὴ ἐστία ποὺ ὑπηρετεῖ τὶς μικρασιατικὲς σπουδὲς μὲ συναίσθηση εὐθύνης καὶ ἐπίγνωση τῶν προδιαγραφῶν τῆς ἐμβριθοῦς ἔρευνας. Τὸ *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν*, τὸ ὁποῖο παρέλαβε ὁ καθηγητὴς Κιτρομηλίδης ἀπὸ τὸν ἀείμνηστο προκατόχου του Φώτη Ἀποστολόπουλο στὸν 2ο τόμο του, φθάνει μὲ τὸν παρόντα στὸν 15ο. Τὸ *Δελτίο* ἀξιολογεῖται ἤδη στοὺς κύκλους τῆς διεθνοῦς ἔρευνας τόσο τῶν νεοελληνικῶν θεμάτων ὅσο καὶ τῶν μεσανατολικῶν σπουδῶν ὡς τὸ ἐπιστημονικὸ ὄργανο προαγωγῆς τῆς μικρασιολογικῆς γνώσης. Τὸ εἰδικὸ βάρος τῆς παρουσίας καὶ θητείας τοῦ Πασχάλη Κιτρομηλίδη στὸ Ἰδρυμα τῶν Μέλπως καὶ Ὁκαβίου Μερλιέ πιστοποιεῖται στὶς σελίδες τοῦ παρόντος ἀπολογισμοῦ, ὅπου καὶ καταγράφεται ἡ ἐκδήλωση ποὺ ἔγινε τὸ 2003 πρὸς τιμὴν του. Ἀς μοῦ ἐπιτραπῇ μέσα ἀπὸ τὸ παρὸν κείμενο νὰ ἀποτίσω τὸν προσήκοντα φόρο εὐγνωμοσύνης γιὰ ὅσα μοῦ προσέφερε ἡ μαθητεία μου κοντὰ του στὸ ΚΜΣ ἀπὸ τὸ 1994. Στὴν προσπάθειά μου νὰ ὑπηρετήσω ἀπὸ ἐπιτελικὴ θέση τὸ Ἰδρυμα ἀπὸ τὸ 2002, ἡ μαθητεία μου αὐτὴ κατέστη οὐσιῶδες ἐφόδιο, ἐνῶ τὸ ἔργο του στὴ διεύθυνση μὲ ὅλα τὰ γνωρί-

* Ἡ Ἐκθεση Πεπραγμένων τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν συντάχθηκε ἀπὸ τὸν Σταύρου Θ. Ἀνεστίδη.

σηματα και τὰ χαρίσματα τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ συγγραφικῆς του συμβολῆς ἀποτελοῦν πηγὴ ἔμπνευσης καὶ παραδειγματισμοῦ.

Δυστυχῶς κατὰ τὴν ὑπὸ ἀνασκόπηση περίοδο τὸ *desideratum* τῆς οἰκονομικῆς αὐτάρκειας δὲν πραγματοποιήθηκε. Τὸ ἀρμόδιο Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ, παρὰ τὶς συνεχεῖς ἐκκλήσεις, οὐδέποτε ἐπέδειξε τὴ βούληση καὶ τὴν πρόθεση νὰ ἀνταποκριθεῖ στὶς ὑποχρεώσεις πού ἐπιβάλλει ὁ ρόλος του ὡς ἐποπτεύουσας ἀρχῆς. Εὐτυχῶς πού στὰ δύσκολα αὐτὰ χρόνια χορηγοὶ ἀπὸ τὸν ἰδιωτικὸ τομέα ἀποδείχθηκαν οἱ πραγματικοὶ ἀντιλήπτορες τῆς ἐθνικῆς ἀποστολῆς τοῦ Ἰδρυμάτος μας. Ἔτσι, χάρις στὴ δική τους γενναιοδωρία συνεχίσθηκε, χωρὶς δραματικὴ περιστολή, τὸ πρόγραμμα τῶν ἐκδόσεων καὶ παρὰλληλα κατέστη δυνατὴ ἡ συντήρηση καὶ ἡ ἀνακαίνιση τοῦ οἰκήματος. Οἱ σελίδες τοῦ χρονικοῦ αὐτοῦ καταγράφουν ἐπίσης τὴν ἔνταξη τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν στὸ ἐπιχειρησιακὸ πρόγραμμα τῆς Κοινωνίας τῆς Πληροφορίας. Χάρη στὸ πρόγραμμα αὐτό, τὸ ἀνυπολόγιστης ἀξίας Ἀρχεῖο Προφορικῆς Παράδοσης (ΑΠΠ) ἀποκτᾶ πλέον ψηφιακὴ ὑπόσταση καὶ διαδίκτυακὴ προβολή. Ἡ ἐνσωμάτωση τῆς τεκμηρίωσης πού προσφέρει τὸ ΚΜΣ – τόσο μὲ τὸν ἀρχεῖακὸ ὅσο καὶ μὲ τὸν βιβλιογραφικὸ του πλοῦτο – στὰ σύγχρονα ἐργαλεῖα καὶ μεθοδολογικὰ πρότυπα τῆς διαχείρισης τῆς γνώσης, ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τὸ πιὸ αἰσιόδοξα στοιχεῖα τοῦ παρόντος ἀπολογισμοῦ. Αἰσιόδοξο μήνυμα ἀποτελεῖ βεβαίως καὶ ἡ ἐμπρακτὴ ὑποστήριξη τῶν ἰδιωτῶν χορηγῶν πού περιβάλλουν τὸ Ἰδρυμά μας μὲ τὴ μέριμνα καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη τους σὲ πείσμα τῆς ἀπούσας πολιτείας. Αὐτὴ ἡ ὑποστήριξη μᾶς παρέχει δυνάμει καὶ τὴ δυνατότητα ἀνανέωσης τοῦ ἐπιστημονικοῦ δυναμικοῦ, ἐφόσον δυστυχῶς ἡ συνταξιοδότηση ἐπέρχεται ἀναπόφευκτα γιὰ καλοὺς συναδέλφους πού ὑπηρετήσαν τὸ ΚΜΣ ἐπὶ σειρὰ ἐτῶν. Ἔτσι θὰ εἴμαστε σὲ θέση νὰ τηρήσουμε καὶ αὐτὸ πού ἀποτελοῦσε πάντοτε ἐπιδίωξη καὶ μέλημα τοῦ Ἰδρυμάτος: νὰ λειτουργήσῃ δηλαδὴ ὡς φυτώριο καὶ ὡς κυνέλη ἐκπαίδευσης καὶ κατάρτισης νέων ἱστορικῶν πού θὰ θεραπεύουν τὴ μικρασιολογία μὲ τὸ ἥθος τῆς ἐπιστῆμης καὶ τὸ ὕψος τοῦ ἐπιστημονικοῦ λόγου πού ἐδῶ καὶ δεκαετίες διέπουν καὶ χαρακτηρίζουν τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν.

2. Διοικητικὸ Συμβούλιο

Φορέας τῆς νομικῆς προσωπικότητος τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν καὶ ἀνάδοχος τοῦ πνευματικοῦ κληροδοτήματος τῶν ἰδρυτῶν Μέλπως καὶ Ὁκταβίου Μερλίε εἶναι τὸ δωδεκαμελὲς Διοικητικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἰδρυμάτος, στὸ ὁποῖο ἀπόκλινεται ὅλες οἱ ἀρμοδιότητες σὲ σχέση μὲ τὴ λήψη τῶν

αποφάσεων που άφορουν τη λειτουργία και τον προγραμματισμό του Κέντρου. Το Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών ευτύχησε, κατά την πεντηκο- νταετή σχεδόν περίοδο που διέκρευσε από της νομικής συστάσεώς του ως προσώπου ιδιωτικού δικαίου, να συγκαταριθμηθεί μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου κορυφαίες προσωπικότητες του επιστημονικού και κοινωνικού βίου αλλά και της δημόσιας ζωής του τόπου. Ή παρουσία τους προσέδωσε βαρύτητα και σοβαρότητα στη νομική προσωπικότητα του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών και αποτέλεσε ἐγγύηση για την επιβίωση του Ίδρυματος ἐν μέσφ συχνά ἀντίξων συνθηκών. Μεγίστης σημασίας για τη διασφάλιση της ἐγκυρότητας του επιστημονικού ἔργου του Κέντρου ὑπῆρξε ἡ συμμετοχή στο Διοικητικό Συμβούλιο τῶν κατὰ τεκμήριον ἀπολύ- τως ἀρμοδίων ἐδικῶν που διαθέτει ὁ ἀκαδημαϊκὸς κόσμος τῆς χώρας, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν προσωπικότητες πράγματι διεθνoῦς ἐμβέλειας καὶ ἀκτινο- βολίας. Στὴν παρουσία τους καὶ στὴν ἐπιστημονική τους καθοδήγηση ὀφείλε- ται τὸ ἀξιοζήλευτο ἐπίπεδο τοῦ επιστημονικοῦ ἔργου τοῦ Κέντρου Μικρα- σιατικῶν Σπουδῶν, που ἀναγνωρίζεται καὶ λειτουργεῖ μὲ ἐγκυρότητα στὸν διεθνή ἐπιστημονικὸ διάλογο.

Στὴ συνεδρίαση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου στὶς 20 Μαρτίου 1998 ὁ καθηγητὴς κ. Θεόδωρος Κουλουμπῆς ὑπέβαλε τὴν παραίτησή του λόγω ἀνειλημμένων ὑποχρεώσεων.

Στὶς 4 Αὐγούστου 2000 τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιο ὑπέστη δεινὸ πλῆγμα μὲ τὸν θάνατο τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Ἀριστόβουλου Μάνεση, κορυφαίου συνταγματολόγου, ὁ ὁποῖος μὲ τὸ ἔργο καὶ τὴ σκέψη του σφράγισε τὴ συνταγματικὴ πορεία τῆς χώρας καὶ τίς ἐπιλογές τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας. Ὁ Ἀριστόβουλος Μάνεσης ὑπῆρξε μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἀπὸ τὸ 1990 καὶ ἡ παρουσία του στο Ἴδρυμα, εἰδικότερα δὲ στὴν Ἐπι- τροπὴ Ἐπιστημονικοῦ Προγραμματισμοῦ, ὑπῆρξε ἰδιαίτερα πλούσια καὶ οὐσιαστική.

Στὴ συνεδρίαση τῆς 25ης Φεβρουαρίου 2002 ὁ καθηγητὴς κ. Νίκος Ἀλι- βιζάτος ὑπέβαλε τὴν παραίτησή του θεωρώντας ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ ἀνταπο- κριθεῖ μὲ ἐπάρκεια στὰ καθήκοντά του λόγω τῶν πολλῶν ὑποχρεώσεῶν του στο Πανεπιστήμιο.

Δυστυχῶς κατὰ τὴν ὑπὸ ἀνασκόπηση περίοδο δύο ἀκόμα μέλη τοῦ Διοι- κητικοῦ Συμβουλίου ὑπέβαλαν τὴν παραίτησή τους γιὰ λόγους ἀντικειμενι- κοῦς. Στὴ συνεδρίαση τῆς 12ης Δεκεμβρίου 2005 ὑπεβλήθη ἡ παραίτηση τοῦ Β' Ἀντιπροέδρου Ὁδυσσέα Λαμπιδῆ, γιὰ λόγους ὑγείας, καὶ στὴ συνε- δρίαση τῆς 11ης Δεκεμβρίου 2006 ἔγινε δεκτὴ ἡ παραίτηση τῆς καθηγήτριας κυρίας Ἐλισάβετ Ζαχαριάδου. Ἡ κυρία Ζαχαριάδου, μετὰ τὴν πολυετὴ καὶ

σημαντική συμβολή της στις εργασίες του Διοικητικού Συμβουλίου, αποφάσισε να παραιτηθεί λόγω της συχνής της απουσίας στο εξωτερικό.

Οι προαναφερθείσες αποχωρήσεις αποστέρησαν το Διοικητικό Συμβούλιο και το Ίδρυμα των υπηρεσιών σημαντικών μελών του, τα όποια το Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών ευγνωμονεί για τη μεγάλη προσφορά τους στην επιτέλεση της αποστολής του.

Σε πλήρωση των κενών θέσεων εξελέγησαν ως νέα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου: ο Προϊστάμενος του Μουσικού Λαογραφικού Ἀρχείου διακεκριμένος μουσικολόγος κ. Μάρκος Φ. Δραγούμης, ὁ ἀκαδημαϊκὸς Κώστας Κριμπᾶς, κορυφαία μορφή στον χώρο των βιολογικών επιστημών και της ιστορίας της επιστήμης, ἡ μικρασιατικῆς καταγωγῆς κυρία Ἑβίτα Ἀράπογλου, διακεκριμένη ιστορικός της τέχνης, καὶ ὁ διευθυντὴς τοῦ Κέντρου Ἑλληνικῆς καὶ Ρωμαϊκῆς Ἀρχαιότητος τοῦ Ἐθνικοῦ Ἰδρυματος Ἑρευνῶν διακεκριμένος ιστορικός κ. Μιλτιάδης Χατζόπουλος.

Συνθέσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου

1998-2000 (Συνεδρίαση Δ.Σ. 28.11.1997)

Πρόεδρος	Μιχαήλ Β. Σακελλαρίου
Ἀντιπρόεδροι	Βασίλειος Βλ. Σφυρόερας καὶ Ὀδυσσεὺς Λαμπρίδης
Γεν. Γραμματέας	Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης
Ταμίας	Νίκος Ἀλιβιζάτος
Σύμβουλοι	Θάνος Βερέμης
	Γεώργιος Δαβίδ
	Ἑλισάβετ Ζαχαριάδου
	Λούλα Ἑρρίκου Κέρτσικωφ
	Θεόδωρος Κουλουμπῆς
	Ἀριστόβουλος Μάνσης
	Χρήστος Πατρινέλης

Σημ. Στὴ συνεδρίαση τοῦ Δ.Σ. στὶς 20.3.1998 παρῆνθη ὁ κ. Θ. Κουλουμπῆς λόγω τῆς ἀνάληψης νέων αὐξημένων καθηκόντων. Ἐκλέγεται ὁμόφωνα ὁ ἀκαδημαϊκὸς κ. Ἐμμανουὴλ Ρούκουνας.

Ἡ νέα σύνθεση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἔχει ὡς ἑξῆς :

Πρόεδρος	Μιχαήλ Β. Σακελλαρίου
Ἀντιπρόεδροι	Βασίλειος Βλ. Σφυρόερας καὶ Ὀδυσσεὺς Λαμπρίδης
Γεν. Γραμματέας	Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης

Ταμίας	Νίκος Ἀλιβιζάτος
Σύμβουλοι	Θάνος Βερέμης Γεώργιος Δαβίδ Ἑλισάβετ Ζαχαριάδου Λούλα Ἑρρίκου Κέρτσιωφ Ἀριστόβουλος Μάνεσης Χρήστος Πατρινέλης Ἑμμανουήλ Ρούκουνας

2001-2003

Πρόεδρος	Μιχαήλ Β. Σακελλαρίου
Ἀντιπρόεδροι	Βασίλειος Βλ. Σφυρόερας καὶ Ὀδυσσεὺς Λαμπιδής
Γεν. Γραμματέας	Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης
Ταμίας	Νίκος Ἀλιβιζάτος
Σύμβουλοι	Θάνος Βερέμης Γεώργιος Δαβίδ Ἑλισάβετ Ζαχαριάδου Χρήστος Πατρινέλης Λούλα Ἑρρίκου Κέρτσιωφ Ἑμμανουήλ Ρούκουνας Μάρκος Φ. Δραγούμης

Σημ. Θάνατος τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ Ἀριστόβουλου Μάνεση καὶ ὁμόφωνη ἐκλογή τοῦ κ. Μάρκου Φ. Δραγούμη (Δ.Σ. 15.9.2000). Ὁμόφωνη ἐκλογή τοῦ ὁμότιμου καθηγητῆ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Κώστα Κριμπᾶ στὴ θέση τοῦ ἀποχωρήσαντος καθηγητῆ κ. Νίκου Ἀλιβιζάτου (Δ.Σ. 25.2.2002).

Ἡ νέα σύνθεση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πρόεδρος	Μιχαήλ Β. Σακελλαρίου
Ἀντιπρόεδροι	Βασίλειος Βλ. Σφυρόερας καὶ Ὀδυσσεὺς Λαμπιδής
Γεν. Γραμματέας	Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης
Ταμίας	Μάρκος Φ. Δραγούμης
Σύμβουλοι	Θάνος Βερέμης Γεώργιος Δαβίδ Ἑλισάβετ Ζαχαριάδου Χρήστος Πατρινέλης Λούλα Ἑρρίκου Κέρτσιωφ Ἑμμανουήλ Ρούκουνας Κώστας Κριμπᾶς

2004-2006 (Δ.Σ. 22.12.2003)

Πρόεδρος	Μιχαήλ Β. Σακελλαρίου
Ἀντιπρόεδροι	Βασίλειος Βλ. Σφυρόερας καὶ Ὀδυσσέας Λαμψίδης
Γεν. Γραμματέας	Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης
Ταμίας	Μάρκος Φ. Δραγούμης
Σύμβουλοι	Θάνος Βερέμης
	Γεώργιος Δαβίδ
	Ἐλισάβετ Ζαχαριάδου
	Χρήστος Πατρινέλης
	Λούλα Ἐρρίκου Κέρτσικωφ
	Ἐμμανουήλ Ρούκουνας
	Κώστας Κριμπᾶς

Σημ. Στὴ θέση τοῦ ἀποβιώσαντος Ἀντιπροέδρου Ὀδυσσέα Λαμψίδα ὁρίσθηκε ὁμόφωνα τὸ μέλος τοῦ Δ.Σ. κ. Γεώργιος Δαβίδ (Δ.Σ. 15.3.2005). Ὁμόφωνα ἐκλογή τῆς κυρίας Ἐβίτας Τάκη Ἀράπογλου στὴ θέση τοῦ Ὀδυσσέα Λαμψίδα (Δ.Σ. 12.12.2005).

Ἡ νέα σύνθεση τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πρόεδρος	Μιχαήλ Β. Σακελλαρίου
Ἀντιπρόεδροι	Βασίλειος Βλ. Σφυρόερας καὶ Γεώργιος Δαβίδ
Γεν. Γραμματέας	Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης
Ταμίας	Μάρκος Φ. Δραγούμης
Σύμβουλοι	Κώστας Κριμπᾶς
	Θάνος Βερέμης
	Ἐλισάβετ Ζαχαριάδου
	Χρήστος Πατρινέλης
	Λούλα Ἐρρίκου Κέρτσικωφ
	Ἐμμανουήλ Ρούκουνας
	Ἐβίτα Τάκη Ἀράπογλου

2007-2009 (Δ.Σ. 11.12.2006)

Πρόεδρος	Μιχαήλ Β. Σακελλαρίου
Ἀντιπρόεδροι	Βασίλειος Βλ. Σφυρόερας καὶ Γεώργιος Δαβίδ
Γεν. Γραμματέας	Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης
Ταμίας	Μάρκος Φ. Δραγούμης
Σύμβουλοι	Κώστας Κριμπᾶς
	Θάνος Βερέμης

Χρήστος Πατρυνέλης
 Λούλα Έρρικού Κέρταικωφ
 Έμμανουήλ Ρούκουνας
 Έβίτα Τάκη Άράπογλου
 Μιλτιάδης Χατζόπουλος

Σημ. Όμόφωνη έκλογή του κ. Μιλτιάδη Χατζόπουλου στη θέση της κυρίας Έλισάβετ Ζαχαριάδου (Δ.Σ. 11.12.2006).

3. Κατάσταση Προσωπικού 1998-2007

1. Καθηγητής Κώστας Κωστής, από 1.7.2000 Διευθυντής (Δ.Σ. 9.5.2001, παραίτηση).

2. Γιώργος Γιαννακόπουλος, από 1.7.2000 Υποδιευθυντής. Παραίτηση στις 31.1.2002.

3. Σταύρος Θ. Άνεστίδης, από 31.1.2002 Υποδιευθυντής (Δ.Σ. 10.12.2001).

4. Μάρκος Φ. Δραγούμης, μουσικολόγος, Προϊστάμενος Μουσικού Λαογραφικού Άρχείου από το 1960 και από 15.9.2000 μέλος Δ.Σ. του ΚΜΣ.

Έρευνητές

1. Ματούλα Κουρουπού, φιλόλογος, 1.3.1977-31.5.2007. Άποχώρηση λόγω συνταξιοδότησεως.

2. Ιωάννα Πετροπούλου, Ιστορικός, Maîtrise Νεοελληνικού Ίνστιτούτου της Σορβόνης, από το 1978.

3. Σταύρος Θ. Άνεστίδης, διδάκτωρ πολιτικής επιστήμης, από 1.1.1994 και από 31.1.2002 Υποδιευθυντής (Δ.Σ. 10.12.2001).

4. Άθανάσιος Μωραΐτης, μουσικός, συνεργάτης Μουσικού Λαογραφικού Άρχείου, από 1.9.1994.

Υπόλοιπο προσωπικό

1. Λουκία Π. Βασιλείου, γραμματέας, από 1.3.1984.

2. Θεολογία Κουτούζου-Μπίρη, γραμματέας, 3.3.1973-31.12.2006. Άποχώρηση λόγω συνταξιοδότησεως.

3. Βαρθάρα Ψυχούλα-Κοντογιάννη, υπεύθυνη Βιβλιοθήκης - Άρχείου, από 15.10.1997.

4. Δημήτριος Πολίτης, βιβλιοθηκονόμος, από 1.4.2001.

5. Θεοφανώ Βιγλιάρη, λογίστρια, από 1.1.1991.

6. Μαρίκα Δημητράκη, καθαρίστρια, 1960-28.2.2003. Ἀποχώρηση λόγω συνταξιοδοτήσεως.

7. Αἰκατερίνη Δημητράκη, καθαρίστρια, ἀπὸ 1.3.2003 -

8. Μάρθα Πύλια, διδάκτωρ Ἱστορίας τοῦ Πανεπιστημίου Παρισίων I - Πάνθεον - Σορβόνη. Ἐκτακτη συνεργάτρια ἀπὸ τὸν Μάιο ἕως τὸν Σεπτέμβριο 2002. Ἡ Μ. Πύλια κατέγραψε καὶ ἀποδελτίωσε τὰ ἐντυπα καὶ τὶς περιοδικές ἐκδόσεις τῆς εἰδικῆς τουρκικῆς συλλογῆς τῆς βιβλιοθήκης.

4. Δραστηριότητα ἐρευνητῶν

ΜΑΤΟΥΛΑ ΚΟΥΡΟΥΠΟΥ

Κατὰ τὴν ὑπὸ ἀνασκόπηση περίοδο ἡ Ματούλα Κουρουπού συμμετεῖχε στὰ ἑξῆς συνέδρια καὶ ἡμερίδες:

- 21-27 Σεπτεμβρίου 2003. Ἀνακοίνωση: «Du Prodrome de Sozopolis à la Panaghia de Chalki: copistes, restaurateurs et relieurs, de la fin du 15e siècle au début du 17e siècle», σὲ συνεργασία μὲ τὸν Paul Gehin (ὑπὸ δημοσίευση), 6^ο Διεθνὲς Συνέδριο Ἑλληνικῆς Παλαιογραφίας, Δράμα.
- Ὀκτώβριος 2005. Ἀνακοίνωση: «Reliures d'époque paléologue dans les fonds du Patriarcat (Œcuménique)», σὲ συνεργασία μὲ τὸν Paul Gehin (ὑπὸ δημοσίευση), Διεθνὲς Συνέδριο τῆς Ἑλληνικῆς Βιβλιοδεσίας, Ἀθήνα.

Κατὰ τὴν ἴδια περίοδο ἡ Ματούλα Κουρουπού δημοσίευσε:

I. Βιβλία

- Ματούλα Κουρουπού - Εὐαγγελία Μπαλτᾶ, *Ἑλληνορθόδοξες κοινότητες τῆς Καππαδοκίας. Πηγές στὰ Γενικά Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους καὶ στὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν*, τόμ. Α': *Περιφέρεια Προκοπίου*, Ἀθήνα, Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, 2001, σελ. 222, ISBN 960-85976-5-X.

II. Ἄρθρα

- M. Kouroupou - P. Gehin, «Nouveaux documents chypriotes», *Revue d'Études Byzantines* 59 (2001), σσ. 147-164.
- M. Kouroupou - J. F. Vannier, «Commémoraisons des Comnènes dans le typikon liturgique du monastère du Christ Philanthrope (ms. Panaghia Kama-riotissa 29)», *Revue d'Études Byzantines* 63 (2005), σσ. 41-69.

III. Άλλα δημοσιεύματα

- «Ένα φωτογραφικό ντοκουμέντο», *Η Καθημερινή*. Έπτά Ήμέρες, 27 Μαΐου 2001: *Η Συνασός της Καππαδοκίας*, σσ. 23-25.
- «Πολύμοχθο οδοιπορικό στα μονοπάτια της μνήμης», *Η Καθημερινή*. Έπτά Ήμέρες, 2 Ιουνίου 2002: *Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών*, σσ. 8-13.

ΙΩΑΝΝΑ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ

Κατά την υπό ανασκόπηση περίοδο η Ιωάννα Πετροπούλου συμμετείχε στα εξής συνέδρια και ημερίδες:

- 11-12 Ἀπριλίου 1997. Ἀνακοίνωση: «Κτερίσματα Προσφύγων», *Ὁ Ξεριζωμός καὶ ἡ ἄλλη πατρίδα. Οἱ προσφυγολόγεις στὴν Ἑλλάδα*, Ἑταιρεία Σπουδῶν Νεοελληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ Γενικῆς Παιδείας, Ἀθήνα.

Βλ. «Κτερίσματα Προσφύγων», *Ὁ Ξεριζωμός καὶ ἡ ἄλλη πατρίδα. Οἱ προσφυγολόγεις στὴν Ἑλλάδα*, Ἑταιρεία Σπουδῶν Νεοελληνικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ Γενικῆς Παιδείας, 1999, σσ. 163-180.

- 30 Μαΐου 1997. Ἀνακοίνωση: «Ἡ ἰδεολογικὴ πορεία τῆς Μέλπως Μερλιέ. Τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν καὶ ἡ συγκρότηση τοῦ Ἀρχείου Προφορικῆς Παράδοσης», *Μαρτυρίες σὲ ἡχητικὲς καὶ κινούμενες ἀποτυπώσεις ὡς πηγὴ τῆς ἱστορίας*, Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν.

Βλ. «Ἡ ἰδεολογικὴ πορεία τῆς Μέλπως Μερλιέ. Τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν καὶ ἡ συγκρότηση τοῦ Ἀρχείου Προφορικῆς Παράδοσης», *Μαρτυρίες σὲ ἡχητικὲς καὶ κινούμενες ἀποτυπώσεις ὡς πηγὴ τῆς ἱστορίας*, Ἀθήνα, Κατάρτι, 1998, σσ. 117-138.

- Ἰανουάριος 2000. Ἀνακοίνωση: «Ἱστοριογραφικὲς προσεγγίσεις τοῦ ὀθωμανικοῦ παρελθόντος στὴ χριστιανικὴ Ἀνατολή. 19ος αἰώνας. Μιὰ δειγματοληψία», Ἐπιστημονικὴ Ἡμερίδα τῆς «Ἑταιρείας Μελέτης Νέου Ἑλληνισμοῦ Μνήμων».

Βλ. «Ἱστοριογραφικὲς προσεγγίσεις τοῦ ὀθωμανικοῦ παρελθόντος στὴ χριστιανικὴ Ἀνατολή. 19ος αἰώνας. Μιὰ δειγματοληψία», *Ὁ Μνήμων* 23 (2001), σσ. 269-295.

- 29 Ὀκτωβρίου-3 Νοεμβρίου 2002. Ἀνακοίνωση: «Ὁ ἔκδημοκρατισμός τῆς γραφῆς», *Ἱστοριογραφία τῆς νεότερης καὶ σύγχρονης Ἑλλάδας, 1833-2002*, Ἀθήνα, Κέντρο Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν / Ἑθνικὸ Ἰδρυμα Ἑρευνῶν.

Βλ. «'Ο ἐκδημοκρατισμὸς τῆς γραφῆς», *Ίστοριογραφία τῆς νεότερης καὶ σύγχρονης Ἑλλάδας, 1833-2002*, τόμ. Β', Ἀθήνα, Κέντρο Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν / Ἐθνικὸ Ἰδρυμα Ἑρευνῶν, 2004, σσ. 623-655.

- Ὀκτώβριος 2003. Ἀνακοίνωση: «Transforming Tradition. From West to East: the Translation Bridge. An approach from a western perspective» [μεταφράσεις εὐρωπαϊκῶν μυθιστορημάτων στὰ καραμανλίδικα], *Ἑλληνοτουρκικὴ Συνάντηση*, Ὑδρα, Boğaziçi University - University of Athens.

Βλ. «Transforming Tradition. From West to East: the Translation Bridge. An approach from a western perspective», στὸ Anna Frangoudaki - Çağlar Keyder (ἐπιμ.), *Ways to Modernity in Greece and Turkey. Encounters with Europe 1850-1950*, London-New York, Tauris, 2007, σσ. 91-112.

- 6-9 Ὀκτωβρίου 2003. Ἀνακοίνωση: «Τὸ καλὸ ἐφαλτήριο: Τὰ Κυθωνιακὰ Εὐρισκόμενα στὸ Ἀρχεῖο Προφορικῆς Παράδοσης τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν» (ὡς δημοσίευση), *Μυτιλήνη καὶ Αἰβαλί (Κυθωνίες). Μιά ἀμφίδρομη σχέση στὸ Βορειοανατολικὸ Αἰγαῖο*, Ἐθνικὸ Ἰδρυμα Ἑρευνῶν / Κέντρο Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν - Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν - Ἑταιρεία Λεσβιακῶν Μελετῶν.

- 23-25 Φεβρουαρίου 2006. Ἀνακοίνωση: «Οἱ Νύχτες τοῦ Edward Young στὰ καραμανλίδικα. Οἱ πολλαπλὲς ἐθνικὲς ὑποστάσεις μιᾶς ἀνέκδοτης μετάφρασης (1862)» (ὡς δημοσίευση), *Ρωμιοὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς Κωνσταντινούπολης / Grecs d'Anatolie et d'Istanbul / Greeks of Anatolia and Istanbul. 1821-1964*, École Française d'Athènes - Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν - Institut Français d'Études Anatoliennes d'Istanbul.

Κατὰ τὴν ἴδια περίοδο ἡ Ἰωάννα Πετροπούλου δημοσίευσε:

Ἀρθρα

- «Μετονομασίες, ἑξαρχαϊσμός, ἐθνικὴ ἔνταξη: Μικρὰ Ἀσία (19ος αἰώνας)», *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν* 12 (1997-1998), σσ. 169-188.
- «Λείψανα ἀρχαίας Πολυτελείας», στὸ Μ. Ζ. Κοπιδάκης (ἐπιμ.), *Τὸ γλωσσικὸ ζήτημα. Ἱστορία τῆς ἐλληνικῆς γλώσσας*, Ἀθήνα, Ἑλληνικὸ Λογοτεχνικὸ καὶ Ἱστορικὸ Ἀρχεῖο, 1999.
- «Ἀρχεῖο Ἑλλῆς Παπαδημητρίου», *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν* 13 (1999-2000), σσ. 269-338.
- «Τὸ ἐφόδιο τοῦ ποιητῆ», στὸ Γιώργος Σεφέρης, *Τρεῖς μέρες στὰ μοναστήρια τῆς Καππαδοκίας / Trois jours dans les églises rupestres de Cappadoce*,

Μετάφραση: Όκτάβιος Μερλιέ - Γιώργος Σεφέρης, Πρόλογος: Ζήσιμος Λορεντζάτος, Έπιμετρο: Ίωάννα Πετροπούλου, δεύτερη δίγλωσση έκδοση, Άθήνα, Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, 2000.

- «Ή δυναμική του προφορικού λόγου: ένα παράδειγμα», *Τά Ιστορικά* 34 (Ίούνιος 2001), σσ. 221-225.
- «Μουσικές έξαισιες και γεύσεις», Προλόγισμα στο Μανουήλ Ίω. Γεδεών, *Μουσικαί διαχύσεις οίκιακαί*, Άθήνα, Μορφωτικό Ίδρυμα Έθνικης Τραπέζης, 2002, σσ. 7-15.
- «Πρόλογος», στο Ίωάννης Ή. Κάλφογλου, *Ίστορική Γεωγραφία της Μικρασιατικής Χερσονήσου*, Είσαγωγή - μετάφραση - σχόλια: Σταύρος Θ. Άνεστίδης, Άθήνα, Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, 2002, σσ. 9-12.
- «Έλλη Παπαδημητρίου (Σμύρνη 1906-Άθήνα 1993): Μεσανατολίτικα. Άπο τη μαρτυρία του ενός στη μαρτυρία των πολλών», *Αρχαιοτάξι* 4 (Μάιος 2002), σσ. 68-94.
- «Άπο τούς δρόμους των τραγουδιών στους δρόμους των Έλλήνων», *Ή Καθημερινή. Έπτά Ήμέρες*, 2 Ίουνίου 2002: *Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών*, σσ. 2-7.
- «Changing frames of Historiography: Cappadocian stories», *Historein* 4 (2003-2004), σσ. 206-213.
- «Φίλιππος Ήλιού: In Memoriam. Έπι ξυροῦ ἀκμῆς», *Σύγχρονα Θέματα* 1722 (Άπρίλιος 2004), σσ. 17-22. Άναδημοσιεύθηκε στο *Τά Ιστορικά* 41 (Δεκέμβριος 2004), σσ. 434-444.
- «Έπιμετρο. Τό εφόδιο του ποιητή», στο Γιώργος Σεφέρης, *Τρεῖς Μέρη στα Μοναστήρια της Καπαδοκίας*, Καλωσόρισμα: Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, Πρόλογος: Ζήσιμος Λορεντζάτος, τρίτη αναθεωρημένη έκδοση, Άθήνα, Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών, 2005, σσ. 39-51.
- «Τά ώραῖα φντώρα», *Άντι* 848-849 (Ίούλιος-Σεπτέμβριος 2005): *Άφιέρωμα στον Κ. Θ. Δημαρά*, σσ. 68-71.
- «Τό τελευταῖο βλέμμα: Λουκία Πιστικίδου, *Προύσα - Προσφυγιά*, Άθήνα 2003», *Νέα Έστία* 1785 (Ίανουάριος 2006), σσ. 108-112.
- «Σμύρνη - Σινασός: Ίστορία δύο πόλεων. Μία ανάγνωση», Κριτική γιά τὰ έργα: Hervé Georgelin, *Σμύρνη*, Παρίσι 2005 - Χρ. Χατζηιωσήφ, *Σινασός*, Ήράκλειο Κρήτης 2005, *Σύγχρονα Θέματα* 91 (Οκτώβριος 2006), σσ. 20-23.

- «Απὸ τὸν παροικιακὸ ἑλληνισμό στὴν ἐθνικὴ συνείδηση. *Finis Graeciae: Ἡ Πηνελόπη Δέλτα καὶ τὸ Μικρασιατικὸ Ζήτημα*», στὸ *Πηνελόπη Σ. Δέλτα. Σύγχρονες προσεγγίσεις στὸ ἔργο της*, Ἀθήνα, Βιβλιοπωλεῖο τῆς Ἑστίας, 2006, σσ. 337-381.
- «Σεραφεῖμ Ρίζος. Ἕνας Ἐγκυκλοπαιδιστὴς στὴν Ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία», Εἰσαγωγή στὸ Σεραφεῖμ Ν. Ρίζος, *Ἡ Συνασός*, τόμ. Α' + Β', Ἐπιμέλεια Σταῦρος Θ. Ἀνεστίδης - Μίρκα Τζεβελέκη-Κονδάκη, Ἀθήνα, Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, 2007, σσ. ιγ'-ιβ'.
- «Ἕνα καλειδοσκόπιο στὸ χρόνο: Αἰκατερινὴ Κουμαριανοῦ, Ἀθήνα, ἡ πόλη - οἱ ἄνθρωποι, 12ος-19ος αἰ., Ἀθήνα 2005», *Νέα Ἑστία 1797* (Φεβρουάριος 2007), σσ. 326-330.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΝΕΣΤΙΑΔΗΣ

Κατὰ τὴν ὑπὸ ἀνασκόπηση περίοδο ὁ Σταῦρος Ἀνεστίδης συμμετεῖχε στὰ ἑξῆς συνέδρια καὶ ἡμερίδες:

- 4 Φεβρουαρίου 2002. Ἀνακοίνωση: «Ὁ Μανουὴλ Γεδεὼν καὶ ἡ παιδεία τοῦ γένους. Ἕνας γόνιμος προβληματισμός», *Πολίτες λόγιοι, ἱστορικοὶ, ποιητὲς καὶ ψάλτες*, Σύνδεσμος τῶν ἐν Ἀθήναις Μεγαλοσχολιτῶν.
Βλ. «Ὁ Μανουὴλ Γεδεὼν καὶ ἡ παιδεία τοῦ γένους. Ἕνας γόνιμος προβληματισμός», *Προσωπογραφία Κωνσταντινουπόλεως. 19ος-20ὸς αἰώνας*, Ἀθήνα, Ἑταιρεία Μελέτης τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς, 2005, σσ. 35-45.
- 23-25 Μαΐου 2002. Ἀνακοίνωση: «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια Κωνσταντινουπόλεως. Τὸ θρησκευτικὸ ἔντυπο ὡς μέσο διαπαιδαγώγησης καὶ ὡς ἑπαλξὴ δικαίων καὶ προνομίων», *Ὁ ἑλληνικὸς Τύπος, 1784 ὡς σήμερα. Ἱστορικὲς καὶ θεωρητικὲς προσεγγίσεις*, Ἐθνικὸ Ἰδρυμα Ἑρευνῶν.
Βλ. «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια Κωνσταντινουπόλεως. Τὸ θρησκευτικὸ ἔντυπο ὡς μέσο διαπαιδαγώγησης καὶ ὡς ἑπαλξὴ δικαίων καὶ προνομίων», στὸ Λουκία Δρούλια (ἐπιμ.), *Ὁ ἑλληνικὸς Τύπος, 1784 ὡς σήμερα. Ἱστορικὲς καὶ θεωρητικὲς προσεγγίσεις. Πρακτικὰ Διεθνoῦς Συνεδρίου*, Ἀθήνα, 23-25 Μαΐου 2002, Ἀθήνα, Ἰνστιτοῦτο Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν / Ἐθνικὸ Ἰδρυμα Ἑρευνῶν, 2005, σσ. 135-138.
- 23 Σεπτεμβρίου 2002. Ἀνακοίνωση: «Ἡ συμβολὴ τῶν Μικρασιατικῶν Χρονικῶν στὴ μελέτη τῆς ἐκπαίδευσης στὴ Σμύρνη», *Ἡ ἐκπαίδευση στὴ Σμύρνη*, Φιλεκπαιδευτικὴ Ἑταιρεία / Στοὰ τοῦ Βιβλίου.

- 15-17 Νοεμβρίου 2002: Παρέμβαση: «Ίωακείμ Γ' και Μανουήλ Ίω. Γεδεών», *Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκατονταετίας ἀπὸ τῆς ἑξαπολύσεως τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Ἐγκυκλίου τοῦ ἔτους 1902 ὑπὸ τοῦ ΙΩΑΚΕΙΜ Γ', Ὁρθόδοξον Κέντρον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου*, Chambésy.
- 6-9 Ὀκτωβρίου 2003. Ἀνακοίνωση: «Λόγος καὶ εἰκόνες ἀπὸ τὶς Κυδωνίες τῆς ἀκμῆς», *Μυτιλήνη καὶ Ἀιβαλί (Κυδωνίες). Μιά ἀμφίδρομη σχέση στὸ Βορειοανατολικὸ Αἰγαῖο*, Ἐθνικὸ Ἰδρυμα Ἑρευνῶν / Ἰνστιτοῦτο Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν - Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν - Ἐταιρεία Λεσβιακῶν Μελετῶν.
- 23-25 Φεβρουαρίου 2006. Ἀνακοίνωση: «Οἱ Περσικὲς Ἐπιστολὲς τοῦ Μοντεσκιέ στὰ ἑλληνικά στὴ Σμύρνη. Μιά ἔκδοση μὲ σημασία;», *Ρωμιοὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς Κωνσταντινούπολης / Grecs d'Anatolie et d'Istanbul / Greeks of Anatolia and Istanbul. 1821-1964*, École Française d'Athènes - Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν - Institut Français d'Études Anatoliennes d'Istanbul.
- 22 Μαρτίου 2007. Ἀνακοίνωση: «Ἡ διαφύλαξη καὶ ἡ διαχείριση τῆς συλλογικῆς μνήμης τοῦ μικρασιατικοῦ ἐλληνισμοῦ: Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν», *Ἡ Ἀττικὴ γῆ ὑποδέχεται τοὺς πρόσφυγες τοῦ '22*, Ἰδρυμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων.
- 2-3 Ἰουλίου 2007. Ἀνακοίνωση: «Ἡ Κωνσταντινούπολη μὲ τὸ βλέμμα τοῦ Μανουήλ Ίω. Γεδεών. Ἀποσημειώματα Χρονογράφου», *Στὴν Πόλιν τὸν 19ο αἰῶνα: Ὅψεις τῆς κοινωνικῆς ἱστορίας τῆς Πολίτικης Ρωμοσύνης*, Ἐθνικὸ Ἰδρυμα Ἑρευνῶν / Ἰνστιτοῦτο Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν - Ἐπιστημονικὸ καὶ Μορφωτικὸ Ἰδρυμα Κυκλάδων.

Κατὰ τὴν ἴδια περίοδο ὁ Σταῦρος Ἀνεστίδης δημοσίευσε:

I. Βιβλία

- Ἰωάννης Ἡ. Κάλφογλους, *Ἱστορικὴ Γεωγραφία τῆς Μικρασιατικῆς Χερσονήσου*, Εἰσαγωγή - μετάφραση - σχόλια: Σταῦρος Θ. Ἀνεστίδης, Πρόλογος: Ἰωάννα Πετροπούλου, Ἀθήνα, Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, 2002, σελ. 229 + εἰκ.+1 χάρτ.
- Σεραφεῖμ Ν. Ρίζος, *Ἡ Σινασός*, τόμ. Α' + Β', Ἐπιμέλεια: Σταῦρος Θ. Ἀνεστίδης - Μίρκα Τζεβελέκη-Κονδάκη, Πρόλογικὸ σημείωμα: Ἰωάννα Πετροπούλου, Ἀθήνα, Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, 2007, σελ. 464+293 + (32+14) εἰκ.

II. Ἀρθρα

- «Ὄθωμανικὸς Πολιτικὸς Σύνδεσμος καὶ Ἀρμενικὸ Φιλοσυνταγματικὸ καὶ Φιλοδημοκρατικὸ Κόμμα: Ἐθνοκεντρικὰ αἰτήματα καὶ πολιτικὸς φιλελευθερισμός», *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν* 12 (1997-1998), σσ. 189-201.
- «Οἰκονομικὴ ζωὴ καὶ μετανάστευση», *Ἡ Καθημερινή. Ἑπτὰ Ἡμέρες*, 27 Μαΐου 2001: *Ἡ Συνασὸς τῆς Καππαδοκίας*, σσ. 7-8.
- «Ἡ οἰκογένεια Ρίζου», *Ἡ Καθημερινή. Ἑπτὰ Ἡμέρες*, 27 Μαΐου 2001: *Ἡ Συνασὸς τῆς Καππαδοκίας*, σ. 16.
- «Ἡ Ἐκκλησία τῆς Σμύρνης / The Church of Smyrna», *Σμύρνη. Ἡ Μητρόπολη τοῦ Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ / Smyrna. Metropolis of the Asia Minor Greeks*, συνεργασία μὲ τίς ἐκδόσεις Ὑεφεσος, 2001, σσ. 115-136.
- «Ἡ παιδεία καὶ ὁ πολιτισμὸς / Education and Culture», *Σμύρνη. Ἡ Μητρόπολη τοῦ Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ / Smyrna. Metropolis of the Asia Minor Greeks*, συνεργασία μὲ τίς ἐκδόσεις Ὑεφεσος, 2001, σσ. 137-160.
- «Ὁ Μανουὴλ Γεδεών καὶ ἡ παιδεία τοῦ γένους. Ὁ ἕνας γόνιμος προβληματισμός», *Προσωπογραφία Κωνσταντινούπολης. 19ος-20ὸς αἰώνας*, Ἀθήνα, Ἑταιρεία Μελέτης τῆς καθ' ἡμᾶς Ἀνατολῆς, 2005, σσ. 35-45.
- «Ἐκκλησιαστικὴ Ἀλήθεια Κωνσταντινουπόλεως. Τὸ θρησκευτικὸ ἔντυπο ὡς μέσο διαπαιδαγώγησης καὶ ὡς ἑπαλξὴ δικαιῶν καὶ προνομίων», στὸ Λουκία Δροῦλια (ἐπιμ.), *Ὁ ἑλληνικὸς Τύπος, 1784 ὡς σήμερα. Ἱστορικὲς καὶ θεωρητικὲς προσεγγίσεις. Πρακτικὰ Διεθνoῦς Συνεδρίου*, Ἀθήνα, 23-25 Μαΐου 2002, Ἀθήνα, Ἰνστιτοῦτο Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν / Ἐθνικὸ Ἰδρυμα Ἐρευνῶν, 2005, σσ. 135-138.
- «“Ἀμα ὁ τόπος κραταίει τὴν ἱστορία του...”». Τὸ Τσανάκκαλε στὸ Ἀρχεῖο Προφορικῆς Παράδοσης τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν», στὸ Εἰρήνη Γαβριλάκη (ἐπιμ.), *Τσανάκκαλε. Τὸ κάστρο τῶν ἀγγείων. Κατάλογος περιοδικῆς ἐκθέσεως*, Ρέθυμνο, Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμεικῆς, 2006, σσ. 13-19.

III. Βιβλιογραφικὲς ἐργασίες

- *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν. Εὔρετηριο τόμων 1 (1977)-10 (1993-1994)*, συν-ἐπιμέλεια μὲ τὸν Γιώργο Ἀ. Γιαννακόπουλο, 1998, σελ. 60.

IV. Άλλα δημοσιεύματα

- «Ἡ ἀποκρουστικότητα τῆς ἐπιστημονικῆς ταυτότητας», *Ἡ Καθημερινή*. Ἑπτὰ Ἡμέρες, 2 Ιουνίου 2002 : Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, σσ. 28-29.
- «Τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν σήμερα», *Ἡ Καθημερινή*. Ἑπτὰ Ἡμέρες, 2 Ιουνίου 2002 : Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, σσ. 30-31.
- «Πρόλογος», στὸ Σούλα Μπόζη, *Ὁ Ἑλληνισμὸς τῆς Κωνσταντινούπολης. Κοινότητα Στανροδρομίου-Πέραν. 19ος-20ὸς αἰώνας*, Ἀθήνα, Ἑλληνικά Γράμματα, 2002, σσ. 15-16.
- «Önsöz» [Πρόλογος], στὸ Elçin Macar, *Cumhuriyet Döneminde İstanbul Rum Patrikhanesi*, Κωνσταντινούπολη, İletişim, 2003, σσ. 15-17. [Βλ. Ἡμερησία, 14-15 Ιουνίου 2003, σ. 4 / 26.]
- «Ἀντὶ ἐπιλόγου: Καταλύτης τῆς Ἱστορίας», *Τὰ Νέα*: «Μικρασιατικὴ Καταστροφή», ἔνθετο τχ. 31 (4-5 Ὀκτωβρίου 2003), σ. 8.
- «Σημείωμα γιὰ τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν», *Λυχνάρι. Τριμηνιαία ἐκδοσὴ λόγου & τέχνης τοῦ Ἰωνικοῦ Συνδέσμου* 27 (Ἰούνιος 2007), σσ. 44-46.

5. Ἐπιστημονικὲς συναντήσεις

α. Ἡμερίδα

- 9 Ἀπριλίου 2005: Τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν συνδιοργάνωσε μετὰ Κολλέγια Ἀθηνῶν καὶ Ψυχικοῦ καὶ τῇ Βιβλιοθήκῃ τοῦ Ἑλληνοαμερικανικοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Ἰδρύματος (ΕΕΙ) ἡμερίδα μετὰ θέμα: «Πολυπολιτισμικά Κέντρα τῆς Ὄθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας». Ἡ ἐκδήλωση πραγματοποιήθηκε στὴ βιβλιοθήκῃ τοῦ ΕΕΙ.

β. Διαλέξεις - σεμινάρια στὸ ΚΜΣ

- 7 Μαΐου 1999: Διάλεξη τοῦ καθηγητῆ στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Nevada Berch Berberoglu μετὰ θέμα τὸ βιβλίο του *Turkey in Crisis*.
- 21 Μαΐου 1999: Σεμιναριακὴ συνάντηση μετὰ ὁμιλητὴ τὸν καθηγητὴ τῆς Ἱστορίας στὸ Brown University τῶν ΗΠΑ Ἀντώνη Μόλχο μετὰ θέμα: «Ἱστοριογραφικὲς προσεγγίσεις καὶ ἡ μελέτη τῶν μειονοτήτων».
- 14 Ὀκτωβρίου 1999: Διάλεξη τοῦ καθηγητῆ στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Βο-

σπόρου (Boğaziçi) Selim Deringil με θέμα: «Nationalism and Supranationalism in the late Ottoman Empire».

• 6 Ιουνίου 2003: Σεμινάριο του επίκουρου καθηγητή Ιστορίας στο Πανεπιστήμιο Yıldız της Κωνσταντινούπολης Elçin Macar με θέμα: «Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ ἡ Τουρκικὴ Δημοκρατία».

• 13 Νοεμβρίου 2003: Διάλεξη της Dr Ulrike Tischler τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Graz με θέμα: «Étranger et pourtant chez soi. Être l'invité chez les Pérotés d'Istanbul. Une minorité cosmopolite ignorée».

• 7 Μαΐου 2004: Σεμινάριο της Dr Marie-Carmen Smyrnelis, École des Hautes Études en Sciences Sociales, με θέμα: «Smyrne au XIXe siècle: une ville cosmopolite?».

• 8 Ιουλίου 2004: Σεμινάριο τῶν ὑποψήφιων διδασκόντων τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βοσπόρου (Boğaziçi) της Κωνσταντινούπολης Φώτη καὶ Στέφρου Μπενλήση για ζητήματα ἐκπαίδευσης καὶ ταυτότητας στὴν Καππαδοκία καθὼς καὶ για τὸ φαινόμενο της Τουρκορθόδοξης Ἐκκλησίας.

• 7 Ιουνίου 2006: Σεμινάριο της ιστορικοῦ Ἀννας Νομικοῦ με θέμα: «Τὸ Ἀρχεῖο Προφορικῆς Παράδοσης τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν καὶ ἡ μέθοδος της προφορικῆς ἱστορίας».

γ. *Τιμητικὴ ἐκδήλωση στὴ μνήμη Ἀγλαΐας Ἀγιουτάντη*

Στις 19 Ἀπριλίου 2000 στὴν Αἴθουσα Α. Γ. Λεβέντη πραγματοποιήθηκε τιμητικὴ ἐκδήλωση ἀφιερωμένη στὴ μνήμη τῆς Ἀγλαΐας Ἀγιουτάντη, μουσικολόγου, ὑποδιευθύντριας τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν κατὰ τὴ διεύθυνση τῆς Μέλπως Μερλιέ καὶ Γενικῆς Γραμματέως τοῦ Δ.Σ.

Γιὰ τὴν προσωπικότητα καὶ τὸ ἔργο τῆς Ἀγλαΐας Ἀγιουτάντη μίλησαν ὁ πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. ἀκαδημαϊκὸς Μιχαὴλ Β. Σακελλαρίου, ὁ Γενικὸς Γραμματέας τοῦ Δ.Σ. καθηγητὴς Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης καὶ ἡ καθηγήτρια Μαρία Νυσταζοπούλου-Πελεκίδου.

Βλ. τὰ σχετικὰ κείμενα στὸ Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν 14 (2004), σσ. 354-364.

δ. *Ὁμιλία τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου*

Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου στὴν Ἀθήνα, τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν διοργάνωσε στίς

23 Οκτωβρίου 2000 ἐκδήλωση κατὰ τὴν ὁποία ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης ἀπευθύνθηκε στὸν πνευματικὸ καὶ ἐπιστημονικὸ κόσμον μὲ θέμα: «Οἱ ἀξίες τῆς Ὁρθοδοξίας ὡς πνευματικὴ παρακαταθήκη γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου αἰῶνα».

Ἐκ μέρους τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη ὑποδέχθηκε καὶ προσφώνησε ὁ Γενικὸς Γραμματέας τοῦ Δ.Σ. καθηγητῆς Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης. Ἡ ἐκδήλωση πραγματοποιήθηκε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἑθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος στὸ αἶθριο τοῦ Μεγάλου Μελᾶ.

ε. *Ἐκδήλωση γιὰ τὴν ἐπέτειο τῶν 550 χρόνων ἀνίδρυσης τῆς Πατριαρχικῆς Μεγάλης τοῦ Γένους Σχολῆς*

Ἡ ἐκδήλωση πραγματοποιήθηκε στὶς 19 Ἰανουαρίου 2005 στὴν Αἴθουσα Α. Γ. Λεβέντη. Ὁμιλητὴς ὁ Γενικὸς Γραμματέας τοῦ Δ.Σ. τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν καθηγητῆς Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης μὲ θέμα: «Ἡ Πατριαρχικὴ Σχολὴ καὶ ἡ ἐλληνικὴ παιδεία στὴν Κωνσταντινούπολη (15ος-πρώμιος 19ος αἰῶνας)».

Τὴ διάλεξη προλόγισε ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν ἀκαδημαϊκὸς Μ. Β. Σακελλαρίου.

Ἐπίσης στὸ πλαίσιο τῆς ἐπετείου αὐτῆς ὁ Γενικὸς Γραμματέας τοῦ Δ.Σ. καθηγητῆς Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης μίλησε στὶς 13 Μαρτίου 2004 στὸ Σισμανόγλειο Μέγαρο τῆς Κωνσταντινούπολης. Τίτλος τῆς διάλεξής του: «Ἡ Μεγάλὴ τοῦ Γένους Σχολὴ ὡς κοιτίδα τῆς ἐλληνικῆς παιδείας στὴν Πόλη».

στ. *Ἄλλες ἐκδηλώσεις*

- 22 Φεβρουαρίου 2002: Παρουσίαση τοῦ ἔργου τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν σὲ ὄμιλο φοιτητῶν τοῦ ΑΠΘ (πρωτοβουλία τῆς καθηγήτριας Ἀρετέμδος Ξανθοπούλου-Κυριακοῦ).

- 5 Μαρτίου 2002: Παρουσίαση τοῦ Ἀρχείου Προφορικῆς Παράδοσης σὲ ὄμιλο φοιτητῶν τοῦ Ἱστορικοῦ Τμήματος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (πρωτοβουλία τῆς καθηγήτριας Ἀλέκας Μπουτζοβῆ).

- 26 Μαρτίου 2002: Παρουσίαση τοῦ βιβλίου τῆς παλαιᾶς συνεργάτριας τοῦ ΚΜΣ Σοφίας Ἀναστασιάδη-Μανουσάκη, *Μνήμες Καπαδοκίας*. Τὸ ἔργο παρουσίασαν ὁ ἀκαδημαϊκὸς Μιχαὴλ Β. Σακελλαρίου, Πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ ΚΜΣ, ὁ καθηγητῆς Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, Διευθυντὴς τοῦ Ἰνστιτούτου Νεοελληνικῶν Ἑρευνῶν τοῦ Ἑθνικοῦ Ἰδρυμάτος Ἑρευνῶν καὶ

Γενικός Γραμματέας του Δ.Σ. του ΚΜΣ, και ή φιλόλογος Μίρκα Τζεβελέκη-Κονδάκη. Ή εκδήλωση πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα Α. Γ. Λεβέντη.

• 17 Μαΐου-2 Ιουνίου 2002: Συμμετοχή του ΚΜΣ στην 25η Έκθεση Βιβλίου στο Πεδίον του Άρεως.

• 29 Μαΐου 2002: Επίσκεψη των Isabelle Nathan και Olivia Perez από τη Διεύθυνση των Αρχείων του Γαλλικού Υπουργείου Ύψωτερικών.

• 28 Ιανουαρίου 2003: Η Πρόεδρος και Μέλη της Έταιρείας των Φίλων του Έθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου ενημερώθηκαν για το έργο του ΚΜΣ και ξεναγήθηκαν στους χώρους του.

• 27 Μαρτίου 2003: Εκπαιδευτική επίσκεψη και ξενάγηση στους χώρους του ΚΜΣ για τους φοιτητές του Ε' και ΣΤ' εξαμήνου του Τμήματος Λαϊκής και Παραδοσιακής Μουσικής του ΤΕΙ Ήπειρου.

• 14 Απριλίου 2003: Παρουσίαση του Αρχείου Προφορικής Παράδοσης σε όμιλο φοιτητών του Τμήματος Μεσογειακών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αιγαίου (πρωτοβουλία της καθηγήτριας Ελένης Καρατζόλα).

• 1 Δεκεμβρίου 2003: Η Πρόεδρος και Μέλη της Έταιρείας των Φίλων του Έθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου ενημερώθηκαν για το έργο του ΚΜΣ και ξεναγήθηκαν στους χώρους του. Προβλήθηκε επίσης σειρά διαφανειών για τον Έλληνισμό της Μικρής Ασίας στην Αίθουσα Α. Γ. Λεβέντη.

• 25 Ιουνίου 2004: Σεμιναριακή παρουσίαση της ιστορίας και του έργου του ΚΜΣ στους φοιτητές του τμήματος Κοινωνικής Πολιτικής και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Παντείου Πανεπιστημίου (πρωτοβουλία των καθηγητών Ουρανίας Αστροινάκη και Γιώργου Τσιμουρή).

• 17 Ιανουαρίου 2006: Σεμιναριακή παρουσίαση της ιστορίας και του έργου του ΚΜΣ στους φοιτητές του τμήματος Τουρκικών και Σύγχρονων Ασιατικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Αθηνών.

• 21 Ιουνίου 2006: Παρουσίαση του βιβλίου του Γιώργου Σεφέρη, *Τρεῖς μέρες στα μοναστήρια της Καππαδοκίας* (τρίτη αναθεωρημένη έκδοση) στην Αίθουσα Α. Γ. Λεβέντη. Προλόγισε ο καθηγητής Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, Γενικός Γραμματέας του Δ.Σ. του ΚΜΣ.

Όμιλητές: Σταύρος Ζουμπούλακης, διευθυντής του περιοδικού *Νέα Έστία*, Άννα Μπαλλιάν, επιμελήτρια μεταβυζαντινής και ισλαμικής συλλογής του Μουσείου Μπενάκη, Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, κριτικός λογοτεχνίας στην εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*.

6. Έκδόσεις

Σε ό,τι αφορά την εκδοτική δραστηριότητα του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών, πρωταρχικό μέλημά μας υπήρξε η τακτική δημοσίευση του *Δελτίου Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών*, που αποτελεί τόν καθρέφτη της έρευνητικής προσπάθειας του Κέντρου. Έτσι στο διάστημα 1998-2007 είδαν τὸ φῶς τῆς δημοσιότητας τρεῖς ὀγκῶδεις τόμοι τοῦ περιοδικοῦ, πὸν περιλαμβάνουν πορίσματα τῆς έρευνητικῆς δουλειᾶς τοῦ Κέντρου ἄλλὰ καὶ ἐργασίες ἐνὸς συνεχῶς διευρυνόμενου κύκλου ἐξωτερικῶν συνεργατῶν. Ἡ καθιέρωση τοῦ *Δελτίου* στὴ συνείδηση τῆς διεθνοῦς ἐπιστημονικῆς κοινότη- τας ὡς τοῦ ἐγκυρότερου ὀργάνου μικρασιολογικῆς ἐρευνας πὸν ἐκδίδεται στὴν Ἑλλάδα ἀντισταθμίζει τοὺς κόπους καὶ τὶς συνεχῶς διογκούμενες δαπάνες πὸν συνεπάγεται ἡ ἐκδόσή του.

· Ἀναλυτικότερα οἱ ἐκδόσεις τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν κατὰ τὴν περίοδο 1998-2007 εἶναι οἱ ἑξῆς:

Α' Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν (ΔΚΜΣ)

Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, τόμος 12 (1997-1998), σελ. 356.

Κρίσεις:

Γιάννης Στεφανίδης, *Ἀντί* 698 (29 Ὀκτωβρίου 1999), σ. 63.

Richard Glogg, *The Times Literary Supplement*, 12 Νοεμβρίου 1999.

Μαρία Εὐθυμίου, *Τὸ Βῆμα*, 28 Νοεμβρίου 1999.

Charles Stewart, *Middle Eastern Studies* 36 (2000), σσ. 206-210.

Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, τόμος 13 (1999-2000), σελ. 420.

Κρίσεις:

Μάρη Θεοδοσοπούλου, *Τὸ Βῆμα*, 23 Δεκεμβρίου 2001.

Κώστας Ρεσβάνης, *Τὰ Νέα*, 7 Ἰανουαρίου 2002.

Νικόλαος Κωνσταντινίδης, *Τελεία καὶ Παῦλα* 28 (Μάιος 2002).

Παναγιώτης Ριζόπουλος, *Στῆλος Ὁρθοδοξίας* 83 (Ὀκτώβριος 2007), σ. 38.

Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, τόμος 14 (2004), σελ. 386.

(Χορηγοί: Δημοσθένης, Γιώργος καὶ Εὐγενία Φραγκοπούλου.)

Κρίσεις:

Κώστας Ρεσβάνης, *Τὰ Νέα*, 20 Δεκεμβρίου 2004.

Ἐλευθεροτυπία, 4 Φεβρουαρίου 2005.

Παναγιώτης Ριζόπουλος, *Στῆλος Ὁρθοδοξίας* 83 (Ὀκτώβριος 2007), σ. 38.

Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών. Εύρετήριο Τόμων 1 (1977)-10 (1993-1994). Πρόλογος: Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, Έπιμέλεια: Σταύρος Θ. Άνεστίδης, Γιώργος Ά. Γιαννακόπουλος, 1998, σελ. 57, ISBN 960-85976-2-5.

Κρίσεις:

Μαρία Εϋθυμίου, *Τò Βήμα*, 28 Νοεμβρίου 1999.

Β' Καππαδοκία

1. Ματούλα Κουρουπού - Εὐαγγελία Μπαλτᾶ, *Έλληνορθόδοξες κοινότητες τῆς Καππαδοκίας. Πηγές στὰ Γενικά Άρχεῖα τοῦ Κράτους καὶ στò Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, τόμ. Α': Περιφέρεια Προκοπίου*, 2001, σελ. 222, ISBN 960-85976-5-X.

2. Σοφία Άναστασιάδη-Μανουσάκη, *Μνήμες Καππαδοκίας*, Έπιμέλεια: Μίρκα Τζεβελέκη-Κονδάκη, 2002, σελ. 303 + εἰκ.+1 χάρτ., ISBN 960-85976-6-8. (Βραβείο Τάξης Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.)

Κρίσεις:

Νικόλαος Κωνσταντινίδης, *Τελεία καὶ Παῦλα* 28 (Μάιος 2002).

Έλευθεροτυπία: Βιβλιοθήκη, 6 Σεπτεμβρίου 2002.

Ζήσιμος Λορεντζάτος, *Τò Βήμα*, 22 Δεκεμβρίου 2002.

3. Γιώργος Σεφέρης, *Τρεῖς μέρες στὰ μοναστήρια τῆς Καππαδοκίας / Trois jours dans les églises rupestres de Cappadoce*, Μετάφραση: Ὁκτάβιος Μερλιέ - Γιώργος Σεφέρης, Πρόλογος: Ζήσιμος Λορεντζάτος, Ἐπίμετρο: Ἰωάννα Πετροπούλου, δεύτερη δὶγλωσηση ἔκδοση, 2000, σελ. 118 + εἰκ., ISBN 960-85976-4-1.

Κρίσεις:

Έλισάβετ Κοτζιᾶ, *Ἡ Καθημερινή*, 15 Ἀπριλίου 2001.

Ἀντί 736 (20 Ἀπριλίου 2001), σ. 63.

Δημ. Δ. Τριανταφυλλόπουλος, *Νέα Ἐστία* 1738 (Ὀκτώβριος 2001), σσ. 580-584.

Νικόλαος Κωνσταντινίδης, *Τελεία καὶ Παῦλα* 28 (Μάιος 2002).

4. Γιώργος Σεφέρης, *Τρεῖς μέρες στὰ μοναστήρια τῆς Καππαδοκίας*, Καλωσόρισμα: Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, Πρόλογος: Ζήσιμος Λορεντζάτος, Ἐπίμετρο: Ἰωάννα Πετροπούλου, τρίτη ἀναθεωρημένη ἔκδοση, 2005, σελ. 108 + εἰκ.+1 χάρτ., ISBN 960-87610-4-2. (Χορηγοί: Λένα Χατζηπέτρον, Έβίτα Ἀράπογλου, Τέτη Μιχαλαριᾶ.)

Κρίσεις:

Χαρίκλεια Γ. Δημακοπούλου, *Έστιά*, 18 Φεβρουαρίου 2006.

Η Καθημερινή, 26 Φεβρουαρίου 2006.

Έλευθεροτυπία: Βιβλιοθήκη, 12 Μαΐου 2006.

έφημ. *Ο Πολίτης*, Ιούνιος 2006.

Γιώργος Κιούσης, *Έλευθεροτυπία*, 8 *Απριλίου* 2006.

Κυριακάτικη Έλευθεροτυπία, *Η τέχνη της ζωής*, τχ. 229, 9 *Απριλίου* 2006.

Κώστας Ακριβός, *Τά Νέα*, 24-25 *Ιουνίου* 2006.

Γ' *Bibliotheca Asiae Minoris Historica*

Το δεύτερο έργο της σειράς αυτής, τὸ βιβλίο της Elena Frangakis-Syrett, *The Commerce of Smyrna in the Eighteenth Century (1700-1820)*, 1992, σελ. 375 + 1 χάρτ., ISBN 960-85021-5-2, εκδόθηκε στὰ τουρκικά:

Elena Frangakis-Syrett, *18. yüzyılda İzmir' de ticaret (1700-1820)*, Μετάφραση: Çiğdem Diken, Σμύρνη, İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayınları, 2006.

Δ' *Πηγές της ιστορίας του μικρασιατικού ελληνισμού*

1. Συμβολή στη δημογραφία τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐνορίας Ὑπαπαντῆς τῆς *Τραπεζούντας (1920-1923)*, Ἀρχεὶακὰ κείμενα: Ἀχιλλέας Ἰωάννου Λαμτζίδης, Εἰσαγωγή-ἐπιμέλεια: Ὀδυσσεὺς Ἀχιλλέα Λαμψίδης, 1997, σελ. 251 + εἰκ.+1 χάρτ., ISBN 960-85976-1-7.

Κρίσεις:

Μαρία Εὐθυμίου, *Τὸ Βῆμα*, 28 Νοεμβρίου 1999.

2. Χριστόφορος Χρηστίδης, *Τὰ Σεπτεμβριανά (Κωνσταντινούπολη καὶ Σμύρνη 1955)*. Συμβολή στὴν πρόσφατη ἱστορία τῶν ἐλληνικῶν κοινοτήτων, Ἐπιμέλεια: Γιάννης Δ. Στεφανίδης, 2000, σελ. 363 + εἰκ.+1 χάρτ., ISBN 960-85976-3-3.

Κρίσεις:

Σωτήρης Ντάλης, *Τὸ Βῆμα*, 30 *Απριλίου* 2000.

Πάνος Γεραμάνης, *Τὰ Νέα*, 11 Μαΐου 2000.

Φραγκὼ Καρόαγιαν, *Τὰ Νέα*, 7-8 Σεπτεμβρίου 2002.

έφημ. *Ἀνατολή*, φ. 45, Μάιος 2007.

Γιάννης Στεφανίδης, «Μία πρόδρομη ιστοριογραφικὴ ἔρευνα», *Έλευθεροτυπία*: Βιβλιοθήκη, 8 *Ιουνίου* 2007, σσ. 22-33.

3. Ἰωάννης Ἡ. Κάλφογλους, *Ἱστορική γεωγραφία τῆς μικρασιατικῆς χειρ-σνήσου*, Εἰσαγωγή - μετάφραση - σχόλια: Σταῦρος Θ. Ἀνεστίδης, Πρόλογος: Ἰωάννα Πετροπούλου, 2002, σελ. 229 + εἰκ.+1 χάρτ., ISBN 960-85976-8-4.

Κρίσεις:

Τὸ Βῆμα: Βιβλία, 20 Ἀπριλίου 2003.

Ἐλευθεροτυπία: Βιβλιοθήκη, 6 Ἰουνίου 2003, σ. 43.

Μάρη Θεοδοσοπούλου, *Τὸ Βῆμα*: Βιβλία, 22 Ἰουνίου 2003.

«Ἀπὸ τὰ καραμανλήδικα στὰ... ἑλληνικά», *Τὰ Νέα*: «Ορίζοντες», 14 Αὐγού-στου 2003.

Ἡχὸ Κωνσταντινουπόλεως, 26 Αὐγούστου 2003.

Αἰκατερίνη Κουμαριανοῦ, «Πιὸ κοντὰ στὴν καραμανλίδικη γραμματεία», *Ἡ Καθημερινή*: Τέχνες & Γράμματα, 7 Σεπτεμβρίου 2003.

ἐφημ. Ἀνατολή, φ. 174, Αὐγουστος 2003, σσ. 5, 18.

Μάκης Τσίτας, *Περίπλους*. Τετράδιο γιὰ τὰ γράμματα καὶ τὶς τέχνες, 52 (2003), σ. 191.

Βασίλειος Θ. Σταυρίδης, *Θεολογία* 74/2 (2003), σσ. 833-837.

Μάκης Τσίτας, *Χῶρος καὶ Design*, Θεσσαλονίκη, Δεκέμβριος 2003, σ. 24.

Βασίλειος Θ. Σταυρίδης, *Ἀπογευματινὴ Κωνσταντινουπόλεως*, 1 Νοεμβρίου 2004.

Ἡρακλῆς Ἀνδρύας, «Καραμανλίδικη Γεωγραφία Μικρᾶς Ἀσίας», «Ἀνθρώ-πινα», *Ἐλευθεροτυπία*, 7 Ἀπριλίου 2005.

Anastasia Faliérou, *Cahiers d'études sur la Méditerranée Orientale et le Monde Turco-Iranien* 37 (2004), σσ. 294-295.

4. Σεραφεῖμ Ν. Ρίζος, *Ἡ Σινασός*, τόμ. Α' + Β', Ἐπιμέλεια: Σταῦρος Θ. Ἀνε-στίδης - Μίρκα Τζεβελέκη-Κονδάκη, Εἰσαγωγή: Ἰωάννα Πετροπούλου, 2007, σελ. 464+293 + εἰκ. 32+14, ISBN 960-524-196-X.

Κρίσεις:

Νέος Κῆλος Κωνσταντινουπολιτῶν, φ. 443, Μάιος 2007, σ. 4.

Γιώργος Κιούσης, «Ἡ Σινασός», *Ἐλευθεροτυπία*, 23 Μαΐου 2007.

Τὸ Βῆμα: Βιβλία, 27 Μαΐου 2007.

ἐφημ. Ἀνατολή, φ. 45, Μάιος 2007.

Ζ. Π. Χ., «Νέες ἐκδόσεις», *Ἡ Καθημερινή*: Τέχνες & Γράμματα, 3 Ἰουνίου 2007.

Β. Κ. Καλαμαράς, «Ἐνας ἐγγράμματος στρατευμένος», *Ἐλευθεροτυπία*: Βιβλιοθήκη, 8 Ἰουνίου 2007, σ. 27.

Τάκης Ἀ. Σαλκιτζόγλου, «Ὅσους ἐν ἐρήμῳ», *Μικρασιατικὴ Ἠχώ*, φ. 388, Μάιος-Ἰούνιος 2007, σσ. 16-17.

Ε' Ειδικές εκδόσεις

1. Σμύρνη. *Ἡ Μητρόπολη τοῦ Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ / Smyrna. Metropolis of the Asia Minor Greeks*, συνεργασία μὲ τίς ἐκδόσεις Ἐφεσος, 2001, σελ. 308 + εἰκ.+1 CD, ISBN 960-86701-2-8.

Κρίσεις:

Τὰ Νέα, 13 Σεπτεμβρίου 2001.

Σωτήρης Ντάλης, *Ἀντί* 747 (5 Ὀκτωβρίου 2001), σ. 66.

Ἔθνος, 5 Ὀκτωβρίου 2001.

Ἐλευθεροτυπία, 5 Ὀκτωβρίου 2001.

Μαίρη Ἀδαμοπούλου, *Τὰ Νέα*, 5 Ὀκτωβρίου 2001.

Ἐλένη Μπίστικα, *Ἡ Καθημερινή*, 7 Ὀκτωβρίου 2001.

Μαρία Θεομοῦ, *Τὸ Βῆμα*, 4 Νοεμβρίου 2001.

Ἐλευθεροτυπία: Βιβλιοθήκη, 14 Δεκεμβρίου 2001.

Marie-Carmen Smyrnelis, *Turcica* 34 (2002), σσ. 319-321.

2. Küçük Asya Araştırmaları Merkezi. Göç. Rumlar'ın Anadolu'dan Mecburi Aygışı. 1919-1923, İstanbul, İletişim, 4η ἀνατύπωση 2004, σελ. 302. (Ἐκδοση στὴν τουρκικὴ ἐνὸς ἀπανθίσματος ἀπὸ τοὺς τόμους τῆς Ἐξόδου Α' + Β'.)

Κρίσεις:

Ἡχώ Κωνσταντινουπόλεως, 1 Ἀπριλίου 2002.

ΣΤ' Λευκώματα

1. Προκόπι / Ürgüp. *Φωτογραφίες ἀπὸ τὸ Ἀρχεῖο τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν*, Ἐπιμέλεια: Εὐαγγελία Μπαλτᾶ, 2004, σελ. 188, ISBN 960-87610-1-8.

Κρίσεις:

Γιῶργος Καλόφωνος, «Εἰκόνες καὶ ἀφηγήσεις ἀπὸ τῆ ρωμαϊκῆ Καππαδοκία», *ΑΩ* 28 (Ἰούνιος 2005), σσ. 36-39.

Ἀνθὴ Καρρᾶ, «Καταθέτοντας τὴ μνήμη καὶ τὴ συγκίνηση τῆς ἀνάμνησης»,

Ὁ Πολίτης 134 (Ἰούνιος 2005), σσ. 38-44.

Γιῶργος Καλόφωνος, «Ἡ ρωμαϊκὴ Καππαδοκία», *Ἡ Καθημερινή*, 3 Ἰουλίου 2005.

Zeki Ankan, «Ürgüp' e Yolculuk», *Tarih* 158 (Φεβρουάριος 2007), σσ. 66-71.

Παναγιώτης Ριζόπουλος, *Στύλος Ὁρθοδοξίας* 81 (Ἰούλιος-Αὔγουστος 2007), σ. 38.

2. Σινασός. *Εικόνες και αφηγήσεις*, Ἐπιμέλεια: Εὐαγγελία Μπαλτᾶ, 2004, σελ. 253, ISBN 960-87610-3-4.

Κρίσεις:

ἐφημ. *Συναστική Φωνή*, χρόνος 26ος, Β' περίοδος, φ. 32 (Ἰανουάριος-Μάρτιος 2005).

Γιῶργος Καλόφωνος, «Εἰκόνες και αφηγήσεις ἀπὸ τῆ ρωμαίικη Καππαδοκία», *ΑΣ28* (Ἰούνιος 2005), σσ. 36-39.

Ἀνθὴ Καροῦ, «Καταθέτοντας τὴ μνήμη καὶ τὴ συγκίνηση τῆς ἀνάμνησης», *Ὁ Πολίτης* 134 (Ἰούνιος 2005), σσ. 38-44.

Τὸ Βῆμα, 19 Ἰουνίου 2005.

Γιῶργος Καλόφωνος, «Ἡ ρωμαίικη Καππαδοκία», *Ἡ Καθημερινή*, 3 Ἰουλίου 2005.

Ρεγγίνα Παπακωνσταντίνου, *Ἐλευθεροτυπία*: Βιβλιοθήκη, 15 Ἰουλίου 2005.

Παναγιώτης Ριζόπουλος, *Στύλος Ὁρθοδοξίας* 81 (Ἰούλιος-Αὐγουστος 2007), σ. 38.

Βλ. καὶ τὴν τουρκικὴ ἔκδοση τοῦ ἔργου: Evangelia Balta (ed.), *Sinasos. Mübadeleden önce bir Kapadokya kasabası. Resimler ve anlatılar*, İstanbul, Birzamanlar Yayıncılık, 2007, σελ. 240.

Κρίσεις:

Celal Başlangıç, ἐφημ. *Radikal*, 11 Ἰουνίου 2007.

Feza Kürkçioğlu, *Virgöl* 109 (Ἰούλιος-Αὐγουστος 2007), σσ. 38-40.

Ayşe Çavdar, *Yeni Aktüel* 99 (Μάιος-Ἰούνιος 2007), σσ. 182-183.

Özlem Ertan, ἐφημ. *Agos*, φ. 585, 15 Ἰουνίου 2007.

Ahmet Akşit, *Toplumsal Tarih* 163 (Ἰούλιος 2007), σσ. 16-17.

Mehmet Ali Gökaçtı, ἐφημ. *Radikal*, 1η Ἰουνίου 2007.

Elif Görgü, ἐφημ. *Evrensel*, 18 Ἰουνίου 2007.

Ertan Altan, ἐφημ. *Yeni Şafak*, 24 Ἰουνίου 2007.

İskender Özsoy, *Bizim Gazete*, 25 Μαΐου 2007.

ἐφημ. *Hürriyet*, 27 Μαΐου 2007.

Ζ' Ἀνατυπώσεις

Ἡ Ἑξοδος, τόμ. Β': *Μαρτυρίες ἀπὸ τὶς ἐπαρχίες τῆς Κεντρικῆς καὶ Νότιας Μικρασίας*, Εἰσαγωγή - Ἐποπτεία: Πασχάλης Μ. Κυτρομηλίδης, Ἐπιμέλεια: Γιάννης Μουρέλος, πρώτη ἀνατύπωση 2004, σελ. 541+1 χάρτ. (Χορηγία Ἰδρύματος Ἀλέξανδρος Γ. Ὠνάσης.)

Κρίσεις:

Γιάννης Η. Χάρης, *Τὰ Νέα*: Βιβλιοδρόμιο, 7-8 Ἰουλίου 2007.

Η' Ειδικές συνεργασίες

1. Συνεργασία με την εφημερίδα *Ἡ Καθημερινή* για τὸ ἔνθετο *Ἑπτὰ Ἡμέρες*, 2 Ἰουνίου 2002: *Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν*.
2. Συνεργασία με τὴν εφημερίδα *Τὰ Νέα* για τὴ σειρά 31 τευχῶν ἀπὸ 30-31 Αὐγούστου 2003 ἕως τὶς 4-5 Ὀκτωβρίου 2003 με ἀναδημοσίευση μαρτυριῶν ἀπὸ τοὺς τόμους τῆς *Ἐξόδου Α' + Β'*. Τίτλος αφιερώματος: *Μικρασιατικὴ Καταστροφή. Σελίδες ποὺ ἔγραψαν ἱστορία*.

7. Βιβλιοθήκη - Ἀρχεῖο

Βιβλιοθήκη

Στὸ διάστημα 1998-2007 δόθηκε ιδιαίτερη ἔμφαση στὴν εὐρετηρίαση καὶ τὴν αὐτοματοποίηση τῆς βιβλιοθήκης, ὥστε νὰ βελτιωθοῦν οἱ ἀναζητήσεις τῶν ἀναγνωστῶν καὶ νὰ δημιουργηθεῖ μία σημαντικὴ ἠλεκτρονικὴ βάση βιβλιογραφικῶν δεδομένων για τὶς μικρασιατικὲς σπουδές. Ἡ ἐκ νέου ἀπογραφὴ τῆς *μικρασιολογικῆς συλλογῆς* θεωρήθηκε ἀπαραίτητη. Ἔτσι ἔγινε ὁ ἐπανελεγχος τῆς συλλογῆς αὐτῆς (16.000 τίτλοι) καὶ ἡ διόρθωση τοῦ αὐτοματοποιημένου καταλόγου. Ἐπίσης, συντάχθηκε πλήρης ἔντυπος κατάλογος τῶν εφημερίδων καὶ περιοδικῶν τῆς βιβλιοθήκης. Αὐτοματοποιήθηκε, ἐξάλλου, καὶ ὁ κατάλογος τῆς *τουρκικῆς συλλογῆς*, ἡ ὁποία ἀριθμεῖ 600 περίπου τίτλους βιβλίων ἱστορικῶ καὶ τοπογραφικῶ κυρίως περιεχομένου καὶ 23 τίτλους περιοδικῶν. Ἡ συλλογὴ αὐτὴ διαθέτει κάποια ἀπὸ τὰ κλασικὰ συγγράμματα τῆς σύγχρονης τουρκικῆς ἱστοριογραφίας καθὼς καὶ πλήρη σειρά τοῦ *Belleten*, ἐπιστημονικῶ ὄργανου τοῦ Τουρκικῶ Ἰδρυάτος Ἱστορίας (Türk Tarih Kurumu). Για τὶς συλλογές αὐτές συντάχθηκε ἐπίσης ἔντυπος κατάλογος.

Τὴν περίοδο αὐτὴ ὁλοκληρώθηκαν ἡ καταγραφή καὶ ἡ αὐτοματοποίηση τῆς *συλλογῆς τοῦ Μουσικοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου*. Περιλαμβάνει σπάνιες ἐκδόσεις βυζαντινῆς μουσικῆς τοῦ 19ου αἰῶνα καθὼς καὶ μελετήματα καὶ ἄρθρα ἑλληνικὰ καὶ ξενόγλωσσα για τὴν παραδοσιακὴ μας μουσικὴ, τὴ δημοτικὴ ποίηση καὶ τὸν χορὸ. Ἀριθμεῖ 1.300 τίτλους βιβλίων καὶ 41 τίτλους περιοδικῶν. Συντάχθηκε ἐπίσης ἔντυπος κατάλογος.

Κεφαλαῖωδους σημασίας εἶναι τὸ τμῆμα τῆς βιβλιοθήκης ποὺ περιλαμβάνει τὶς ἐκδόσεις στὰ *καραμανλίδικα*. Ἡ συλλογὴ αὐτὴ, ποὺ εἶναι πλήρως βιβλιογραφημένη χάρις στὶς ἐργασίες τῆς Εὐαγγελίας Μπαλτᾶ, ἐντάχθηκε

επίσης στὸν αὐτοματοποιημένο κατάλογο. Ὡς πρὸς τὴ μικρασιολογική τους θεματολογία ἀποδελτιώθηκαν τὰ περιοδικὰ Ἑλληνισμός, Ἑλληνικά, Ἱστορικά καὶ Ἱστορὼ καὶ τὰ ἄρθρα τους ἐντάχθηκαν στὸν ἠλεκτρονικὸν κατάλογο.

Ἡ συντήρηση τῶν συλλογῶν καθὼς καὶ ἡ ἀποκατάστασή τους μὲ βάση τίς δυνατότητες ποὺ προσφέρει ἡ σύγχρονη τεχνογνωσία ἀποτελέσει πρωταρχικὴ μέριμνα. Ἐτσι ἀποκαταστάθηκαν σπάνιες ἐκδόσεις τοῦ 18ου καὶ τοῦ 19ου αἰῶνα τῆς Σμύρνης καὶ τῆς Κωνσταντινούπολης, καθὼς καὶ ἱκανοποιητικὸς ἀριθμὸς καραμανλίδικων ἐκδόσεων. Ἐπίσης συντηρήθηκε ἡ πλήρης σειρὰ τῆς περιοδικῆς ἐκδόσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συνλόγου Κωνσταντινουπόλεως, ποὺ ἀριθμεῖ 33 τόμους (1863-1910/11).

Θὰ πρέπει ἐδῶ νὰ ἐπισημανθεῖ ἡ πολύτιμη συμβολὴ χορηγῶν, ὅπως τὸ Ἰδρυμα Ἀναστασίου Γ. Λεβέντη, Ἡ Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Ἐμφιαλώσεως 3Ε, τὸ Ν. Demos Foundation καὶ τὸ Ἰδρυμα Σταῦρος Σ. Νιάρχος, τῶν ὁποίων οἱ δωρεές συνέβαλαν οὐσιαστικὰ τόσο στὸν συστηματικὸ ἐμπλουτισμὸ τοῦ ὕλικου τῆς βιβλιοθήκης ὅσο καὶ στὸν ἐκσυγχρονισμὸ τῆς οργάνωσής της.

Στὴ διάρκεια τῆς ὑπὸ ἀνασκόπηση περιόδου τὸ ὕλικο τῆς βιβλιοθήκης αὐξήθηκε κατὰ 3.500 τόμους, δηλαδὴ κατὰ 35%. Τὸ 30% τῶν νέων προσκτήσεων προέρχονται ἀπὸ ἀγορές, ἐνῶ ὀρισμένα δυσεύρετα βιβλία φωτοτυπήθηκαν καὶ ἐντάχθηκαν στὴ βιβλιοθήκη. Ἰκανοποιητικὰ συνεχίσθηκε τὸ πρόγραμμα ἀνταλλαγῶν μὲ εἴκοσι πέντε περίπου ἑλληνικὰ καὶ ξένα ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα, μέσω τοῦ ὁποίου πλουτίζεται ἡ βιβλιοθήκη καὶ παράλληλα γίνονται γνωστὲς στὸν εὐρύτερο ἐπιστημονικὸ κύκλο οἱ ἐκδόσεις τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν.

ΠΡΟΣΚΤΗΣΕΙΣ ΒΙΒΑΙΩΝ		
Ἔτος	Βιβλία	Ἀγορά
1998	242	44
1999	402	31
2000	153	30
2001	106	42
2002	227	70
2003	284	101
2004	293	147
2005	279	103
2006	210	82
ΣΥΝΟΛΟ	2.196	650

ΠΡΟΣΕΛΕΥΣΗ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ	
Ἔτος	Ἀναγνώστες
1998	518
1999	618
2000	664
2001	642
2002	620
2003	555
2004	562
2005	711
2006	810
ΣΥΝΟΛΟ	5.700

Θά πρέπει επίσης νά επισημανθεῖ ἡ αὐξημένη προσέλευση τῶν ἀναγνωστῶν καί χρηστῶν τῆς βιβλιοθήκης πού ἀφοροῦν σέ δύο μεγάλες κατηγορίες: Ἡ πρώτη περιλαμβάνει μελετητές καί ἐρευνητές (μαθητές, προπτυχιακοί καί μεταπτυχιακοί φοιτητές καί εἰδικοί ἐπιστήμονες ἀπό τήν Ἑλλάδα καί τὸ ἐξωτερικό) πού ασχολοῦνται μὲ ζητήματα τῆς εὐρύτερης μικρασιολογικῆς θεματολογίας. Ἡ δεύτερη κατηγορία ἀποτελεῖται ἀπὸ Μικρασιάτες νεότερων γενεῶν ἀπὸ τήν Ἑλλάδα καί τήν ἐλληνικὴ διασπορά, τοὺς ὁποίους συνδέει μὲ τὸ Κέντρο μιά ιδιαίτερη συναισθηματικὴ σχέση. Τὰ τελευταῖα χρόνια παρατηρεῖται μείωση ὡς πρὸς τὴν προσέλευση τῆς δεύτερης κατηγορίας ἀναγνωστῶν καί σημαντικὴ αὔξηση τῆς πρώτης.

Τὴν περίοδο αὐτὴ ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς ἐπισκεπτῶν ἀνέρχεται στοὺς 5.700 ἐξαιρουμένων αὐτῶν πού ἐξυπηρετήθηκαν δι' ἀλληλογραφίας (κυρίως ἐρευνητές τοῦ ἐξωτερικοῦ). Κατὰ μέσον ὁρο ἐξυπηρετήθηκαν 634 μελετητές τὸν χρόνο.

Ἀρχεῖο

Οἱ ὅροι τῆς διαφύλαξης, τῆς μελέτης καί τῆς ἀξιοποίησης ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ καί τὴ διεθνὴ ἐπιστημονικὴ καί ἐρευνητικὴ κοινότητα τοῦ πολὺτιμου Ἀρχείου Προφορικῆς Παράδοσης τέθηκαν πλέον σὲ νέες βάσεις. Τὸ Ἰδρυμὰ μας ἀξιολογήθηκε θετικὰ γιὰ τὸ ἔργο «Ἀξιοποίηση νέων τεχνολογιῶν τηλεπικοινωνιῶν καί πληροφορικῆς γιὰ τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν» τοῦ ἐπιχειρησιακοῦ προγράμματος «Κοινωνία τῆς Πληροφορίας». Ἡ ἀπόφαση αὐτὴ κοινοποιήθηκε στίς 12 Δεκεμβρίου 2004. Ὁ συνολικὸς προϋπολογισμὸς τοῦ ἔργου ἀνέρχεται στὰ 600.000 εὐρώ.

Τὸ ἔργο ἀπαρτίζεται ἀπὸ ὀκτὼ ὑποέργα:

1. Ἐπιστημονικὴ τεκμηρίωση τοῦ ἀρχεῖακοῦ ὕλικου.
2. Ψηφιοποίηση καί ψηφιακὴ ἐπεξεργασία τοῦ ἀρχεῖακοῦ ὕλικου.
3. Ἀνάπτυξη λογισμικοῦ ἐπιστημονικῆς τεκμηρίωσης.
4. Δημιουργία διαδικτυακοῦ κόμβου.
5. Προστασία καί διαχείριση τοῦ ἀρχεῖακοῦ ὕλικου.
6. Δημιουργία εκπαιδευτικοῦ λογισμικοῦ.
7. Δημιουργία CD-ROM προβολῆς καί ἀνάδειξης τοῦ ὕλικου τοῦ ΚΜΣ.
8. Προμήθεια ἐξοπλισμοῦ.

Ἦδη ἔχουν ὁλοκληρωθεῖ ἡ τεκμηρίωση, ἡ ταξινόμηση καί ἡ καταλογογράφηση τοῦ ὑπὸ ψηφιοποίηση ὕλικου ἀπὸ τὴν ομάδα τεκμηρίωσης. Ἐπίσης, ἔχει ἐγκατασταθεῖ νέος ἐξοπλισμὸς πληροφορικῆς, ἀπαραίτητος γιὰ τὴν

αξιοποίηση του ψηφιακού προϊόντος, ό οποίος αποτελείται από οκτώ επιτραπέζιους υπολογιστές και έναν server με UPS, ένα lap-top, δύο εκτυπωτές, ένα μηχάνημα scanner και ένα φωτοτυπικό για την εξυπηρέτηση τόσο του έρευνητικού προσωπικού όσο και του αναγνωστικού κοινού του Ίδρυματος.

Τό προς ψηφιοποίηση υλικό αποτελείται από το Άρχειο Προφορικής Παράδοσης (περίπου 160.000 χειρόγραφες σελίδες με μαρτυρίες 5.000 προσφύγων από όλες σχεδόν τις περιοχές της Μικράς Ασίας), από χειρόγραφα που έχουν συνταχθεί από τον 19ο αιώνα αλλά και την περίοδο μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή από λόγιους ή μη Μικρασιάτες, από φωτογραφίες που απεικονίζουν την καθημερινή ζωή των Μικρασιατών στίς έστίες τους αλλά και αποτυπώνουν το δράμα του 1922 και την έδω εγκατάσταση και, τέλος, από χάρτες και σκαριφήματα της Μικράς Ασίας που σχεδιάστηκαν από τη Χαρτογραφική Υπηρεσία του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών.

Στό πλαίσιο του προγράμματος αυτού έγιναν εργασίες για την πληρέστερη οργάνωση και την ένδελεχή εύρετηρίαση του αρχειακού υλικού ως προς τις αποστολές και τα όδοιπορικά των συνεργατών την περίοδο συγκρότησης του Άρχειου Προφορικής Παράδοσης και ως προς την εγκατάσταση των προσφύγων στην Ελλάδα. Έγινε επίσης επανέλεγχος του εύρετηρίου των τοπωνυμίων του Άρχειου Προφορικής Παράδοσης και αυτοματοποίησή του και συντάχθηκε εύρετήριο των χαρτών της Χαρτογραφικής Υπηρεσίας του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών.

Η βιβλιοθήκη και το αρχείο κατά περίπτωση λειτουργούν και ως εκπαιδευτικά εργαστήρια. Στο διάστημα της οκταετίας αυτής φοιτητές τμημάτων Ιστορίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας και Γλωσσολογίας από τα Πανεπιστήμια Αθηνών, Παντείου και Αιγαίου προσέφεραν την εργασία τους, είτε έθελοντικά είτε ως συμβασιούχοι ασκούμενοι φοιτητές.

Η υπεύθυνη της Βιβλιοθήκης και του Άρχειου Βαρέβαρα Κοντογιάννη δημοσίευσε τις μελέτες:

1. «Βιβλιογραφικός οδηγός», *Σμύρνη. Η Μητρόπολη του Μικρασιατικού Έλληνισμού / Smyrna. Metropolis of the Asia Minor Greeks*, συνεργασία με τις εκδόσεις Ήφesus, 2001, σσ. 299-308.

2. «Ξενοφάνης (1896-1910). Συμβολή στη γνώση και την οικείωση του Μικρασιατικού Έλληνισμού», *Πρακτικά Ζ' Πανελληνίου Συνεδρίου για τον Έλληνισμό της Μικράς Ασίας. Ο Έλληνισμός της Μικράς Ασίας από την Αρχαιότητα ως τον εικοστό αιώνα. Πολιτική ιστορία και ιστορία του πολιτισμού* (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης - Δήμος Θεσσαλονίκης, 6-7-8 Δεκεμβρίου 2002), Θεσσαλονίκη, Άφοι Κυριακίδη, σσ. 52-60.

3. «Ἡ Βιβλιοθήκη καὶ τὸ Ἀρχεῖο Μερλιέ», *Ἡ Καθημερινή*. Ἑπτὰ Ἡμέρες, 2 Ἰουνίου 2002: *Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν*, σσ. 22-27.

4. «Ἱστορική ἀναφορὰ γιὰ τοὺς τόπους καταγωγῆς τῶν τραγουδιῶν», σὺν *Τραγούδια ἀπὸ παράλιες πόλεις τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τοῦ Πόντου*, Ἀθήνα, Μουσικὸ Λαογραφικὸ Ἀρχεῖο - Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, 2004, σσ. 6-12.

8. Ἀρχεῖο Μερλιέ

Τὸ Ἀρχεῖο Μέλπωσ καὶ Ὁκταβίου Μερλιέ ἀποτελεῖ ἰδιαίτερο τμῆμα τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν καὶ στεγάζεται σὲ εἰδικὰ διαμορφωμένο χώρο τοῦ οἰκήματος, ὅπου διατηροῦνται τὰ γραφεῖα, μέρος τῆς βιβλιοθήκης καὶ ἄλλα προσωπικὰ ἐνθύμια τῶν ἰδρυτῶν. Περιεχόμενα τοῦ ἀρχείου ἀποτελοῦν τὰ κατάλοιπα καὶ ἡ ἐκτενέστατη ἀλληλογραφία τοῦ ζεύγους Μερλιέ καθὼς καὶ χειρόγραφα καὶ ἀρχεῖακὸ ὑλικὸ σημαντικῶν ἐκπροσώπων τῆς νεοελληνικῆς λογοτεχνίας ποὺ συγκέντρωσε ὁ Ὁκτάβιος Μερλιέ. Μεταξὺ τοῦ ὑλικοῦ αὐτοῦ ἐξέχουσα θέση κατέχουν χειρόγραφα τοῦ Ἀγγέλου Σικελιανοῦ καὶ τὸ Ἀρχεῖο Ἀλέξανδρου Παπαδιαμάντη. Τὸ ὑλικὸ τοῦ Ἀρχείου Μερλιέ ὀργάνωσαν καὶ κατέταξαν ἡ Ἀγλαΐα Α. Ἀγιουτάντη καὶ ἡ Ἑλένη Παπανικολάου.

Κατὰ τὴν ὑπὸ ἀνασκόπηση περίοδο τὸ ὑλικὸ τοῦ Ἀρχείου Μερλιέ μελέτησαν οἱ ἐξῆς ἐρευνητές:

Φεβρουάριος 1998: Ἀθηνᾶ Βογιατζόγλου, φιλόλογος: Ἑργασία γιὰ τὸν Ἀγγέλο Σικελιανό.

Μάιος 1998: Δήμητρα Ρετσινᾶ, μεταπτυχιακὴ φοιτήτρια: *Πολιτιστικὲς ἐπαφὲς Γαλλίας-Ἑλλάδος στὶς δεκαετίες τοῦ 1920 καὶ 1930*.

Σεπτέμβριος 1998: Ν. Π. Παῖσιος, Μουσεῖο Μπενάκη: *Ἀρχεῖο Σικελιανοῦ*.

Νοέμβριος 1998: Φώτιος Δημητρακόπουλος, καθηγητῆς: *Ἀρχεῖο Παπαδιαμάντη*.

Φεβρουάριος 1999: Λάμπρος Φλιττοῦρης, ἱστορικός: *Ἑλληνογαλλικὲς πολιτιστικὲς σχέσεις μετὰ τὸν Β' Παγκόσμιον Πόλεμον*.

Μάρτιος 1999: Πηνελόπη Παπαηλία, ἀνθρωπολόγος: *Πρακτικὰ - Φροντιστήρια Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν*.

Ἀπρίλιος 1999: Μανόλης Βουρλιώτης, ἱστορικός: *Δελφικὲς ἐορτὲς 1927, 1930*.

Ὀκτώβριος 1999: Κωνσταντῖνος Μπουρναζάκης, φιλόλογος: *Ἀρχεῖο Σικελιανοῦ*.

Νοέμβριος 1999: Λάμπρος Φλιτούρης, ιστορικός: *Έλληνογαλλικές πολιτιστικές σχέσεις μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο*.

Ίούλιος 2003: Yann Logelin και Mathilde Regnaud, άρχειονόμοι του Γαλλικού Ίνστιτούτου Αθηνών: *Προεργασία για την Ημερίδα Octave Merlier*.

Δεκέμβριος 2003: Μαρία Οικονόμου, καθηγήτρια: *Άλληλογραφία, Υπότροφοι 1945*.

Άπρίλιος 2005: Δημήτρης Γιατζουζάκης, σκηνοθέτης: *Περίοδος Κατοχής*.

Ίούνιος 2005: Άχιλλέας Ρακίνας, φοιτητής: *Μελέτη Δωρεάς Ίωάννης Αθανασιάδη*.

Οκτώβριος 2006: Μαρία Τσούτσουρα, καθηγήτρια: *Μελέτη Διατριβής Roland Hibon*.

Ίανουάριος 2007: Νικόλαος Μανιτάκης, λέκτορας Πανεπιστημίου Κύπρου: *Άλληλογραφία Όκταβίου και Μέλπως Μερλιέ με φίλους, 1942-1961*.

9. Οικονομικά

Ή ένδημική πλέον οικονομική δυσπραγία αποτέλεσε κατά την περίοδο αυτή το σημαντικότερο πρόβλημα του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών. Οί δυσκολίες για ένα ίδρυμα, που προσπαθεί να επιτελέσει το έργο του με σοβαρότητα και συνέπεια αλλά χωρίς μόνιμη και επαρκή χρηματοδότηση, είναι προφανείς. Μοιραία το επιστημονικό έργο παρεμποδίζεται και σέ όρισμένες συγκυρίες υποβαθμίζεται στη σειρά των προτεραιοτήτων μας, λόγω της άγωνίας για την επιβίωση του Ίδρυματος, καθώς συχνά ή δραματική έλλειψη πόρων γίνεται έπαχθής άκόμη και σέ σχέση με τά μικρά πρακτικά θέματα της καθημερινής λειτουργίας. Δυστυχώς ή κρατική έπιχορήγηση, παρά τις προσπάθειες και τις έπίμονες έγγραφες και προφορικές έκκλησεις μας προς τους άρμοδίους και παρά τη συμπαράσταση που είχαμε από ύπηρεσιακούς παράγοντες της Διεύθυνσης Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, δέν έγινε δυνατό να άναπροσαρμοσθεί κατά τρόπο ουσιαστικό και μόνιμο. Έπίσης, παρά τά σχετικά διαβήματα δέν δόθηκε στο Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών ιδιαίτερος κωδικός άριθμός έπιχορήγησης (ΚΑΕ) από τον κρατικό προϋπολογισμό. Ή άπόκτηση αυτού του ιδιαίτερου ΚΑΕ θά συνέβαλε δραστικά στη θεραπεία της χρόνιας οικονομικής άνεπάρκειας και δυσπραγίας. Παρ' όλα αυτά, ή συνέχιση της λειτουργίας του Κέντρου έγινε δυνατή χάρη στην ένίσχυση από τά έκτακτα κονδύλια του ΥΠΠΟ, των όποιων τη χορήγηση έγκρίνουν ύστερα από σχετικά διαβή-

ματά μας, οί κατά καιρούς πολιτικοί προϊστάμενοι του Ὑπουργείου, τοὺς ὁποίους δημόσια εὐχαριστοῦμε καὶ ἀπὸ τῆ θέσης αὐτή.

Ἀναλυτικότερα, κατὰ τὴν περίοδο 1998-2006 ἡ τακτικὴ ἐπιχορήγηση τοῦ ἐλληνικοῦ δημοσίου πρὸς τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν καταγράφεται στὸν Πίνακα Α', ἐνῶ ἡ ἔκτακτη ἐπιχορήγηση στὸν Πίνακα Β'.

ΠΙΝΑΚΑΣ Α'
ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ 1998-2006

Ἔτος	Δρχ.	Εὐρώ
1998	19.600.000	57.720,00
1999	22.560.000	66.207,00
2000	39.000.000	114.453,00
2001	23.000.001	67.498,00
2002		198.092,25
2003		99.750,00
2004		99.750,00
2005		90.250,00
2006		159.750,00
Σύνολο		953.270,25

ΠΙΝΑΚΑΣ Β'
ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΧΟΡΗΓΙΕΣ

Ἔτος	Δρχ.	Εὐρώ
ΟΠΑΠ		
1998	27.500.000	79.530,00
2000	56.500.000	165.810,00
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ – ΕΙΔΙΚΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΣ		
2001	30.000.001	88.041,00
2003	100.000,00	
2004		10.000,00
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ		
1998	3.000.000	8.804,00

Έτος	Δρχ.	Ευρώ
ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ		
1999	8.213.171	24.103,00
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ		
2006		25.000,00

Κατά την περίοδο 1998-2006 συνεχίσθηκε και αυξήθηκε η επιδότηση του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών από το Πάγκειο Κληροδότημα. Η ενίσχυση αυτή, που έχει προσλάβει μόνιμο χαρακτήρα, αποτελεί πηγή έσοδων ζωτικής σημασίας για το Κέντρο και για τον λόγο αυτό εκφράζουμε θερμές ευχαριστίες προς την Πάγκειο Επιτροπή.

ΠΙΝΑΚΑΣ Γ'
ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΠΑΓΚΕΙΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Έτος	Δρχ.	Ευρώ
1998	7.000.000	20.543,00
1999	4.000.000	11.739,00
2000	9.000.000	26.412,00
2001	7.000.000	20.543,00
2002		20.500,00
2003		21.000,00
2004		21.000,00
2005		21.000,00
2006		27.000,00
Σύνολο		189.737,00

Έξισου σημαντική από πρακτική αλλά και ένθαρρυντική από ηθική άποψη υπήρξε η επί σειρά ετών συνεχιζόμενη χορηγία του Ίδρυματος Ν. DEMOS του Σικάγου, η οποία διατέθηκε για το πρόγραμμα της ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης του υλικού του Άρχείου Προφορικής Παράδοσης του Κέντρου (βλ. σχετικά στο κεφάλαιο 7. Βιβλιοθήκη - Άρχείο).

N. DEMOS FOUNDATION

1998	8.038 \$
1999	9.279
2000	11.591
2001	11.039
2002	7.500
2003	10.000
2004	10.800
2005	10.800

Κατά την υπό ανασκόπηση περίοδο συνεχίσθηκε επίσης η προσπάθεια αναζήτησης πηγών χρηματοδότησης από τον ιδιωτικό τομέα είτε με τη μορφή δωρεών ιδιωτών είτε με την προσέλκυση χορηγιών από κοινωνοφελή ιδρύματα και οργανισμούς, με ικανοποιητικά αποτελέσματα.

ΠΙΝΑΚΑΣ Δ'

ΔΩΡΕΕΣ

Έτος	Δρχ.	Ευρώ
ΙΔΡΥΜΑ Α. Γ. ΛΕΒΕΝΤΗ		
1998	2.636.400	7.737,00
1999	3.609.885	10.599,94
	(ἀνακαίνιση αἴθουσας Α. Γ. Λεβέντη)	
2000	2.000.000	5.869,00
2000	8.000.113	23.477,95
2001	6.999.986	20.542,88
2004		20.000,00
2006		20.000,00
ΙΔΡΥΜΑ ΣΤΑΥΡΟΣ Σ. ΝΙΑΡΧΟΣ		
2000	8.000.000	23.477,62
2001	8.000.000	23.477,62
ΙΔΡΥΜΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Σ. ΩΝΑΣΗΣ		
2004		78.552 ευρώ
	(δαπάνη ἔκδοσης τοῦ τόμου Γ' τῆς Ἑξόδου)	
COCA-COLA, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ Α.Ε.		
1998	3.913.485	11.484,82
1999	4.020.000	11.797,50

Έτος	Δρχ.	Εὔρω
2000	7.580.000	22.245,05
2001	4.600.000	13.499,63
2002		13.501,60
2006		10.000,00

ΑΛΛΕΣ ΔΩΡΕΕΣ

1998	INTRAKOM	2.494,50
1999	καθηγητής Harry J. Psomiades	2.694,06
2001	οικογένεια Γκίκα Φραγκοπούλου	2.934,70
2001	από τις εκδόσεις İletişim (καταβολή πνευματικών δικαιωμάτων)	1.906,54
2001	Publish ΕΠΕ	2.934,70
2003	οικογένεια Γκίκα Φραγκοπούλου	2.935,00
2004	οικογένεια Γκίκα Φραγκοπούλου	2.500,00
2005	Έβιτα Τάκη Αράπογλου	8.515,00
2006	Άθανάσιος Λασκαρίδης	30.000,00
2006	Global, Έταιρεία Χρηματοδοτήσεων και Έπενδύσεων Α.Ε.	20.000,00
2006	Fonds Samuel Baud-Bovy	41.238,00
2006	Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος	60.000,00
2006	Κληροδότημα Άθανασίου Τσερνόγλου	146.735,14

Ιδιαίτερη μνεία θα πρέπει να γίνει στο κληροδότημα του μικρασιατικού Ι. Άθανασίου Τσερνόγλου, όπως και στις δωρεές των συγγενών του αειμνήστου Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών ακαδημαϊκού Γεωργίου Τενεκίδη, Δημοσθένη, Γεωργίου και Εὐγενίας Φραγκοπούλου. Ἀμφότερες οἱ χειρονομίες αὐτὲς ὑποδηλώνουν εὐκρινὴ συναντίληψη γιὰ τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν ποὺ ἀποτελεῖ γιὰ μᾶς πηγὴ μεγάλης ἐγκαρδίωσης.

Τὸ Ἴδρυμα Ἀναστασίου Γ. Λεβέντη στάθηκε καὶ τὴν περίοδο αὐτὴ πολὺ-τιμὸς ἄρωγός στὶς προσπάθειες τοῦ Ἰδρυματός μας, χάρις στοῦ ἀμέριστο ἐνδιαφέρον τοῦ αειμνήστου Κωνσταντίνου Λεβέντη, Προέδρου τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἰδρυματος, τοῦ πρῶην ἐκπροσώπου τοῦ Ἰδρυματος Α. Γ. Λεβέντη στὴν Ἀθήνα Πρέσβεως ἑ.τ. Ἀχ. Ἐξάρχου, καὶ τοῦ μέλους τοῦ Διοικητικοῦ τοῦ Συμβουλίου καὶ Ἀντιπροέδρου τοῦ Δ.Σ. τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν κυρίου Γεωργίου Δαβίδ.

Παρά την ανεκτίμητη βοήθεια που παρέχουν οι ιδιωτικές χορηγίες, ο ρόλος του Ύπουργείου Πολιτισμού παραμένει αναντικατάστατος. Έτσι η αναπροσαρμογή της κρατικής χορηγίας παραμένει το κύριο αίτημα του Κέντρου. Αν ό έποπτεύων φορέας, δηλαδή τὸ Ύπουργείο Πολιτισμοῦ, ἀποδίδει τὴ δέουσα σημασία στὸ ἐπιστημονικὸ ἔργο καὶ τὴν ἐθνικὴ ἀποστολὴ τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, ὀφείλει νὰ τοῦ παρέχει τὰ ἀναγκαῖα ἐφόδια, ὥστε ἡ ἀποστολὴ αὐτὴ νὰ ἐπιτελεῖται στὸ ἐνδεδειγμένο ἐπίπεδο.

10. Οἶκημα

Τὸ περιβλεπτο νεοκλασικὸ οἶκημα τῆς ὁδοῦ Κυδαθηναίων 11-13 ἔχει πλέον ταυτιστεῖ μὲ τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν. Ἡ στέγαση σὲ ἓνα ἀπὸ τὰ σημαντικότερα καὶ παλαιότερα διατηρητέα κτίρια τῆς Πλάκας ἔχει προσδώσει στὸ Ἰδρυμα τὴν ἀναγκαῖα ἐμφάνιση ποὺ ἐπιβάλλει ἡ ἱστορία του καὶ ἡ σπουδαιότητα τῆς ἀποστολῆς ποὺ ἐπιτελεῖ. Ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ οἰκήματος ὡς διατηρητέου καὶ ἡ παλαιότητα τῆς κατασκευῆς καθιστοῦν ἀναγκαῖα τὴ συνεχὴ συντήρηση τῶν χώρων, γεγονός ποὺ ἐπιβαρύνει σοβαρὰ τὸν προϋπολογισμό τοῦ Κέντρου. Στὸ χρονικὸ διάστημα 1998-2007 ἔγιναν σημαντικὲς καὶ οὐσιαστικὲς βελτιωτικὲς καὶ ἐκσυγχρονιστικὲς ἐργασίες δεδομένου ὅτι :

1. Ὑπῆρξαν ἐμφανῆ σημεῖα ὑγρασίας τόσο στὸ ὑπόγειο ὅσο καὶ στοὺς ἐξωτερικοὺς τοίχους τοῦ αὐλίου χώρου, μὲ ἀποκόλληση κυρίως τῶν ἐπιχρισμάτων.

2. Ὅλα τὰ κουφώματα ἔφεραν ἔντονες ζημιές (διάβρωση καὶ ἀποκόλληση ξυλείας, χρωμάτων κ.λπ.).

3. Στὸς χώρους ὑγεινῆς ἦταν ἐπιβεβλημένη ἡ ἀντικατάσταση τῶν πλακιδίων καὶ ἡ συντήρηση ἢ ἀντικατάσταση τῶν ὑδραυλικῶν ἐγκαταστάσεων.

4. Ἡ μέθοδος θέρμανσης τοῦ κτιρίου μέσω θερμοσυσσωρευτῶν θεωρήθηκε πλέον ἀκατάλληλη λόγω τῆς φθορᾶς τῶν συσκευῶν καὶ τῆς δυσανάλογης πρὸς τὴν ἀπόδοσή τους ὑψηλῆς δαπάνης λειτουργίας. Κρίθηκε ἐπιβεβλημένη ἡ ἀντικατάσταση τῶν συσκευῶν αὐτῶν ἀπὸ θερμοπομπὸς χαμηλῆς κατανάλωσης καὶ μεγάλης ἀποδοτικότητας. Στὸ πλαίσιο αὐτὸ τὸ κτίριο ἔπρεπε ἐπίσης νὰ ἐξοπλιστεῖ καὶ μὲ συσκευὲς κλιματισμοῦ.

5. Σὲ ὅλους τοὺς χώρους τοῦ κτιρίου ἦταν ἀπαραίτητες ποικίλες ἡλεκτρολογικὲς καὶ ξυλουργικὲς ἐργασίες.

Τὸ συνολικὸ κόστος τῶν παραπάνω ἐργασιῶν καὶ ἐξοπλισμῶν ἀνῆλθε στὰ 300.000 εὐρώ περίπου.

Οί παραπάνω έργασίες αποκατάστασης και ἐκσυγχρονισμού ἐκτελέσθηκαν χάρις σέ ιδιωτικές χορηγίες (Ἐθνική Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, Ἀθανάσιος Λασκαρίδης, Global, Ἑταιρεία Χρηματοδοτήσεων και Ἐπενδύσεων Α.Ε. / Ἀγγελος Πλακόπητας). Ἐπίσης ἀντικαταστάθηκαν οἱ δύο ἐξωτερικὲς θύρες ἀρ. 11 και 13 και βάφθηκαν ἡ πρόσθια και ἡ ὀπίσθια ὄψη τοῦ κτιρίου. Ὅλες οἱ ἐργασίες ἀποκατάστασης και ἀνακαίνισης ἔγιναν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψη τῆς Διεύθυνσης Πολιτιστικῶν Κτιρίων και Ἀναστήλωσης Νεότερων και Σύγχρονων Μνημείων τοῦ Ὑπουργείου Πολιτισμοῦ (Ἀρχιτέκτονες Μαριάννα Φιλήντρα και Σωτήριος Χαραλαμπίδης).

Σὲ μνηαία βάση συντηρεῖται πλέον ὁ κῆπος τοῦ Κέντρου. Στόν ὁμορφο χῶρο, ποῦ ἔχει διαμορφωθεῖ στὴν ἐσωτερικὴ αὐλὴ τοῦ κτιρίου, διοργανώνονται δεξιώσεις, ποῦ πλαισιώνουν διαλέξεις και πνευματικὲς ἐκδηλώσεις ποῦ λαμβάνουν χώρα στὴν Αἴθουσα Α. Γ. Λεβέντη.

Ἐπίσης, κατὰ τὴν ὑπὸ ἀνασκόπηση χρονικὴ περίοδο ἐκσυγχρονίστηκε τὸ σύστημα ἀσφαλείας και πυρανίχνευσης τοῦ κτιρίου. Τὸ Ἀρχεῖο Προφορικῆς Παράδοσης στεγάζεται πλέον σὲ εἰδικὰ κυλιόμενα ἐρμάρια και στὸν εἰδικὸ αὐτόν χῶρο τοποθετήθηκε σύστημα ἀφύγρανσης.

11. Ἐπιχειρησιακὸ Πρόγραμμα «Κοινωνία τῆς Πληροφορίας» Ἀξιοποίηση νέων τεχνολογιῶν τηλεπικοινωνιῶν και πληροφορικῆς γιά τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν

Τὸ 2004, τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν ἐντάχθηκε στὸ ἐπιχειρησιακὸ πρόγραμμα «Κοινωνία τῆς Πληροφορίας», τὸ ὁποῖο χρηματοδοτεῖται ἀπὸ τὸ Γ' ΚΠΣ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνωσης. Βάσει τοῦ προγράμματος αὐτοῦ, τὸ Κέντρο προβαίνει στὴν ψηφιοποίηση και ψηφιακὴ ἐπεξεργασία τοῦ ὕλικου του, στὴν ἀνάπτυξη λογισμικοῦ ἐπιστημονικῆς τεκμηρίωσης και ἀνάκτησης τοῦ ὕλικου αὐτοῦ, στὴ δημιουργία διαδικτυακοῦ κόμβου προβολῆς του, στὴ δημιουργία λογισμικοῦ προστασίας και διαχείρισης τοῦ ὕλικου και στὴ δημιουργία πολυμεσικοῦ CD-ROM.

Ἀναλυτικότερα, τὸ πρὸς ψηφιοποίηση ὕλικὸ τοῦ Κέντρου περιλαμβάνει:

- 1) τὸ Ἀρχεῖο Προφορικῆς Παράδοσης (160.000 σελίδες),
- 2) 500 χειρόγραφα Μικρασιατῶν, λογίων ἢ μὴ, τοῦ 19ου και τοῦ 20οῦ αἰῶνα,
- 3) 5.000 φωτογραφίες, ποῦ ἀποτυπώνουν τὴν καθημερινὴ ζωὴ τῶν Μικρασιατῶν στὶς ἐστίες τους, ἀλλὰ και τὶς μετέπειτα ἐμπειρίες τους, τόσο κατὰ τὴν Ἑξόδο τοῦ 1922 ὅσο και κατὰ τὴν ἐδῶ ἐγκατάσταση τῶν ἐκπατρισμένων,

4) 100 χάρτες μικρασιατικής θεματολογίας,

5) πέντε κασέτες οπτικού υλικού από τη βιντεοθήκη του Κέντρου.

Πιο συγκεκριμένα, τὸ τελικὸ προϊόν θὰ συμπεριλαμβάνει τὴν ψηφιοποίηση τοῦ υλικοῦ τοῦ Κέντρου, τὴν ἀνάπτυξη λογισμικοῦ ἐπιστημονικῆς τεκμηρίωσης καὶ ἀνάκτησής του καθὼς καὶ τὴν προστασία του, μέσω τῆς ἀνάπτυξης συστήματος ὑδατοσήμανσης. Ἐπιπλέον, γιὰ τὴ διασφάλιση τῆς εὐκόλης πλοήγησης στὸ ὑλικὸ ἀλλὰ καὶ τῆς ἐκπαιδευτικῆς ἐφαρμογῆς του ἡ προκήρυξη συμπεριέλαβε τὴν ἀνάπτυξη διαδικτυακῆς πύλης (σὲ τρεῖς γλῶσσες: ἐλληνικά, ἀγγλικά, τουρκικά), ἡ ὁποία θὰ περιλαμβάνει ἀναλυτικὸ πῖνακα περιεχομένων, καθὼς καὶ ἐκπαιδευτικοῦ λογισμικοῦ, ποὺ θὰ προσελκύσει τοὺς νέους ὡς πρὸς τὴν κατανόηση καὶ τὴν ἐκμάθηση ζητημάτων τῆς ἱστορίας τοῦ Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τέλος, θὰ δημιουργηθεῖ δίγλωσσο CD-ROM ἀνάδειξης τοῦ ψηφιοποιημένου υλικοῦ τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν.

Κατόπιν ἀνοικτοῦ διεθνοῦς διαγωνισμοῦ ποὺ διενήργησε τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, ἡ ὑλικοτεχνικὴ ὑποστήριξη τοῦ ἔργου ἀνατέθηκε στὴν ἐταιρεία «Ὠμέγα», ἐνῶ ὁ σχεδιασμὸς τοῦ λογισμικοῦ τεκμηρίωσης καὶ τοῦ διαδικτυακοῦ κόμβου θὰ πραγματοποιηθεῖ ἀπὸ τὸ Ἰνστιτοῦτο Ἐπεξεργασίας Λόγου. Ἡ προεργασία ξεκίνησε τὸν Ἰούλιο τοῦ 2005 ἀπὸ τὴν ὁμάδα ἐπιστημονικῆς τεκμηρίωσης, τὰ μέλη τῆς ὁποίας προσλήφθηκαν κατόπιν συνεντεύξεων. Πρόκειται γιὰ τοὺς Στυλιανὸ Καψωμένο, Παρσασκενὴ Καπῶλη, Ἐλευθερία Κυφωνίδου καὶ Μαρία Παπαγιαννοπούλου. Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς διετίας 2005-2007 πραγματοποιήθηκαν ἐργασίες ταξινόμησης καὶ ἐλέγχου τοῦ υλικοῦ μὲ σκοπὸ τὴν κατὰ περίπτωσιν προετοιμασία τῶν ἀρχείων πρὸς ψηφιοποίηση.

Γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τοῦ προγράμματος ἐλήφθησαν ὑπόψη τὰ πλέον σύγχρονα διεθνῆ πρότυπα τεκμηρίωσης πολιτιστικῶν καὶ γλωσσικῶν πόρων, μὲ ταυτόχρονο σεβασμὸ στὴν παλαιότερη ταξινόμηση καὶ φιλοσοφία δημιουργίας τῶν ἀρχειακῶν συλλογῶν τοῦ Ἰδρυάτου. Τὸ ἔργο θὰ ἀποπερατωθεῖ τὸν Φεβρουάριο τοῦ 2008.

Μέλη τῆς ὁμάδας τεκμηρίωσης ἀνέδειξαν τὴν ἐργασία τους μέσω τῆς συμμετοχῆς τους σὲ ἐπιστημονικὲς συναντήσεις. Συγκεκριμένα:

Στέλιος Καψωμένος

• 2-5 Νοεμβρίου 2006. Ἀνακοίνωση: «Τὰ Μοῦγλα μέσα ἀπὸ τὸ Ἀρχεῖο Προφορικῆς Παράδοσης τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν», «Πόλη καὶ τεκμηρίωση. Συνάντηση φιλίας Μούγλων», 3ο Ἐργαστήριο Προφορικῆς Ἱστορίας. Δημαρχεῖο Μούγλων, Πολιτιστικὸ Κέντρο Κονάκαλι.

• 30 Μαρτίου-1 Απριλίου 2007. Ανακοίνωση: «The foundation of the Centre for Asia Minor Studies. Contribution to the study of modern Greek history», «Retours au passé. Mémoires politisées, mémoires expatriées», Σεμινάριο RAMSES 2, Euro-mediterranean Research. Network Workshop: *Memories in the Mediterranean, between History and Politics*. Ίνστιτούτο Νεοελληνικών Έρευνών / Έθνικό Ίδρυμα Έρευνών.

Έλευθερία Κυφονίδου

• 2-5 Νοεμβρίου 2006. Ανακοίνωση: «Τò Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών καί ή συγκρότηση τοῦ Ἀρχείου Προφορικῆς Παράδοσης», «Πόλη καί τεκμηρίωση. Συνάντηση φιλίας Μούγλων». 3ο Ἐργαστήριο Προφορικῆς Ἱστορίας. Δημαρχεῖο Μούγλων, Πολιτιστικό Κέντρο Κονάκαλι.

Εὔη Καπώλη

• 25-27 Ιανουαρίου 2007. Ανακοίνωση: «Archive of Oral Tradition of the Centre for Asia Minor Studies: Its Formation and its Contribution to Research», *L'ethnologue aux Prises avec les Archives*. Atelier de l'ACI «*Le Terrain et son Archivage*» (Université de Paris X. Maison d'Archéologie et de l'Ethnologie).

• 30 Μαρτίου-1 Απριλίου 2007. Ανακοίνωση: «The Formation of the Oral Tradition Archive at the Centre for Asia Minor Studies», «Back to the Past. Politicised Memories, Expatriated Memories», RAMSES 2, Euro-mediterranean Research. Network Workshop: *Memories in the Mediterranean, between History and Politics*. Ίνστιτούτο Νεοελληνικών Έρευνών / Έθνικό Ίδρυμα Έρευνών.

12. Η συμμετοχή τοῦ ΚΜΣ στήν ἐπέτειο τῶν ὀγδόντα χρόνων ἀπό τή Μικρασιατική Καταστροφή

ΕΚΘΕΣΗ

Ὁ τελευταῖος Ἑλληνισμός τῆς Μικρᾶς Ἀσίας

2 Δεκεμβρίου 2002-28 Φεβρουαρίου 2003

Έθνικό Ἱστορικό Μουσείο

Ἡ ἐκθεση συνδιοργανώθηκε ἀπό τò Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν καί τήν Ἱστορική καί Ἐθνολογική Ἑταιρεία τῆς Ἑλλάδος. Πραγματοποιήθηκε στό Ἐθνικό Ἱστορικό Μουσείο (Μέγαρο Παλαιᾶς Βουλῆς) μέ τήν ὑποστή-

ριξη της Διεύθυνσης Λαϊκού Πολιτισμού του Υπουργείου Πολιτισμού στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για τη συμπλήρωση 80 χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή. Τα εγκαίνια της έκθεσης έγιναν από τη Γενική Γραμματεία του Υπουργείου Πολιτισμού κυρία Λίνα Μενδώνη.

Τα εκθέματα προήλθαν από τις αρχειακές συλλογές του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου και του Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών. Επίσης με ύλικό συνέβαλαν ή Ένωση Σμυρναίων, τὸ σωματεῖο «Νέα Σινασός» καθώς και οἱ: Έλλη Σολομωνίδου-Μπαλάνου, Ίσμήνη Καπάνταη, Έλλη Κεστεκίδου και Γεώργιος Άνεστόπουλος.

Τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν προσέφερε χάρτες, φωτογραφίες, ἐκδόσεις (ἐλληνικές και καραμανλίδικες), ἔντυπα, χαλκογραφίες, κειμήλια, τοπικές ἐνδυμασίες, κοινοτικά ἔγγραφα, κώδικες ἐνοριῶν και χειρόγραφα. Για τὴν ἔκθεση συνεργάσθηκαν ἐπίσης: ἡ ἱστορικός Εὐαγγελία Ἀχλάδη, ὡς ἐιδικὴ συνεργάτρια, τὸ εἰδικευμένο προσωπικὸ τοῦ ἐργαστηρίου συντήρησης ἔργων τέχνης και τὸ τεχνικὸ προσωπικὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱστορικοῦ Μουσείου.

Στὴν ἔκθεση παρουσιάσθηκε ἡ καθημερινὴ ζωὴ και δράση τοῦ Μικρασιατικοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τὸ δεῦτερο ἡμῖσι τοῦ 19ου αἰῶνα και τὶς ἀρχές τοῦ 20ου, καθώς ἐπίσης και τὰ γεγονότα τῆς τριετίας 1919-1922. Εἰδικότερα, ἐνόητες τῆς ἔκθεσης ἀποτέλεσαν: ἡ μακραίωνη παρουσία τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὴ Μικρὰ Ἀσία, ἡ δράση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ὁ ἐκπαιδευτικός και πνευματικός βίος, τὰ καραμανλίδικα βιβλία, ἡ ἰδιομορφία τῶν περιοχῶν ἐγκατάστασης τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου (Ίωνία - Πόντος - Καππαδοκία) και ἡ ἰδιατερότητα τῶν πόλεων τῆς Σμύρνης και τῆς Κωνσταντινουπόλης, ἡ κατάργηση τῶν προνομίων τοῦ 1908, ἡ ἀπελευθέρωση τῆς Θράκης και ἡ συνθήκη τῶν Σεβρῶν, οἱ στρατιωτικές ἐπιχειρήσεις 1920-1922 και τὸ Ζήτημα τοῦ Πόντου. Τέλος, ἔγινε ἀναφορά στὸ ἔργο τοῦ Μουσικοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου, τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν και τῆς Ἱστορικής και Ἑθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ κοινὸ τῆς ἔκθεσης ἀποτέλεσαν κυρίως μαθητές και φοιτητές, ἀπόγονοι προσφύγων και φιλόστορες Ἀθηναῖοι. Λόγω τῆς μεγάλης προσέλευσης ἡ διάρκεια τῆς ἔκθεσης παρατάθηκε ἕως τὶς 30 Μαρτίου 2003.

Ξενάγηση τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας

Στὶς 25 Φεβρουαρίου 2003 τὴν ἔκθεση ἐπισκέφθηκε ὁ Πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας κ. Κωστῆς Στεφανόπουλος, ὁ ὁποῖος ξεναγήθηκε ἀπὸ τὸν Γενικὸ Γραμματεὰ τοῦ Δ.Σ. τοῦ ΚΜΣ καθηγητὴ Πασχάλη Μ. Κιτρομηλίδη και τὸν Γενικὸ Γραμματεὰ τῆς Ἱστορικῆς και Ἑθνολογικῆς Ἑταιρείας τῆς Ἑλλάδος Ἰ. Κ. Μαζαράκη-Αἰνιάνα.

13. Ήμέρα Μερλιέ

Ο Octave Merlier ἐργάσθηκε ὡς ὁ οὐσιαστικὸς διευθυντὴς τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν ἀπὸ τὸν ἐρχομὸ τοῦ στὴν Ἑλλάδα τὸ 1925 ἕως τὸ 1961, μολονότι τυπικὰ ἔλαβε τὸν συγκεκριμένον τίτλον στὰ 1945. Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν τοῦ τὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτούτο Ἀθηνῶν κατέστη μοναδικὸ στὸ εἶδος τοῦ «ἐργαλεῖο» συνεργασίας, ποὺ σηματοδότησε τὶς ἑλληνογαλλικὰ σχέσεις. Τιμῶντας τὴ συνολικὴ προσφορὰ τοῦ, τὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτούτο Ἀθηνῶν, σὲ συνεργασία μὲ τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, διοργάνωσε τὴν Τετάρτη, 29 Ὀκτωβρίου 2003 ἡμερίδα μνήμης γιὰ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ.

Τὴν ἐκδήλωση αὐτὴ θεώρησε τὸ Γαλλικὸ Ἰνστιτούτο Ἀθηνῶν ὡς τὴν ἐνδελεγειμένη περίστασις γιὰ νὰ διοργανώσει τὴν τελετὴ ἀπονομῆς στὸν Γενικὸ Γραμματέα τοῦ Δ.Σ. τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, καθηγητὴ Πασχάλη Μ. Κιτρομηλίδη, ὡς διάδοχον τῶν Μερλιέ, τῆς διάκρισης τοῦ Ἱππότη Ἀκαδημαϊκῶν Φοινίκων (Palmes Académiques), μὲ τὴν ὁποία τὸν τίμησε ἡ κυβέρνησις τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας. Ἡ διάκρισις αὐτὴ ἀφορᾷ στὸ ἐπιστημονικόν, συγγραφικόν καὶ ἀκαδημαϊκόν ἔργο τοῦ Πασχάλη Μ. Κιτρομηλίδη, τὸ ὁποῖο προάγει τὴ γνώσιν καὶ τὴ γνωριμία τῆς γαλλικῆς πνευματικῆς παράδοσις στὴν Ἑλλάδα. Τὴ διάκρισις ἀπένευμε στὸν καθηγητὴ Κιτρομηλίδη ὁ Μορφωτικὸς Σύμβουλος τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας καὶ Διευθυντὴς τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν Arnaud Litardi.

Ἡ προσφώνησις τοῦ κ. Litardi κατὰ τὴν τελετὴ ἀπονομῆς, ποὺ πραγματοποιήθηκε στὴν Αἴθουσα Α. Γ. Λεβέντη τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, ἔχει ὡς ἑξῆς:

À quelques jours près, nous aurions pu vous souhaiter un bon anniversaire puisque vous êtes né sous le signe du scorpion. Quel rapport me direz-vous? Aucun. Surtout si l'on ne croit pas à l'astrologie. Et pourtant! Si l'on a la curiosité de lire les propos des astrologues sur les gens qui sont nés sous le signe du scorpion, on a l'impression qu'ils pensaient à vous en les écrivant. Jugez-en plutôt :

«Les scorpions sont des êtres complexes et très intelligents. Ce sont des gens d'action, de production et surtout de transformation. Leurs qualités: concentration, discrétion, capacité de travail intense, sens critique, indépendance, sensibilité».

Il suffit d'ailleurs de jeter un bref coup d'œil sur votre carrière pour s'en convaincre. Si vous n'étiez pas un homme d'action, de production et de transformation, on ne vous aurait pas confié la direction du Centre

d'Études d'Asie Mineure puis de l'Institut de Recherches Néohelléniques. Si vous n'étiez pas doué de sens critique, d'indépendance d'esprit et d'une grande capacité de travail, vous ne seriez pas le chercheur que vous êtes devenu, dont les travaux en sciences politiques font autorité.

Vous êtes donc bien un scorpion et vous avez toutes les qualités. Et je sais ce que je dis, car ma femme aussi est née sous le signe du scorpion. Ma sincérité ne saurait donc être mise en doute. Quand j'aurai ajouté que vous partagez cette particularité avec le Général De Gaulle et André Malraux, je pourrai conclure en disant que vous possédez ce qu'on appelle l'esprit français. Ce n'est pas le privilège des seuls Français et, malheureusement, tous les Français ne le possèdent pas. Mais c'est la qualité de tous ceux qui, comme vous, savent être brillants sans oublier d'être profonds et être profonds en évitant d'être ennuyeux. Bref, des héritiers de l'esprit des Lumières, votre période de prédilection.

Toutes ces qualités justifient amplement votre décoration. Cependant, il ne suffisait pas d'être natif du scorpion. D'ailleurs, dans le décret de 1808, Napoléon ne précise pas qu'il faut être scorpion pour devenir membre de la « légion violette ». Même si vous êtes né sous une bonne étoile, c'est à votre carrière exceptionnelle, à votre talent et à votre travail que vous devez d'être honoré aujourd'hui par le gouvernement français.

Pourtant, vous n'avez pas le profil de carrière qui correspond d'ordinaire à cette distinction et c'est d'autant plus remarquable. Il est vrai que vous n'êtes pas un francophone ordinaire. Vous êtes en effet boursier du gouvernement des États-Unis, où vous avez accompli vos études supérieures. Vous êtes Docteur en philosophie de l'Université Harvard. Les autres institutions auxquelles vous êtes lié sont, excusez du peu, Cambridge et Oxford. Seule l'École des Hautes Études en Sciences Sociales a réussi à vous détourner à deux reprises comme directeur d'études invité.

So what? Nos amis américains ont fait un excellent choix détectant que vous étiez promis à une brillante carrière et le fait que vous soyez devenu un spécialiste de la pensée européenne du siècle des Lumières avec leur soutien montre bien qu'ils n'ont rien contre la vieille Europe, malgré certaines déclarations intempestives.

Plus sérieusement, je rappellerai qu'Octave Merlier, à qui cette journée est consacrée, n'était pas grec et a pourtant joué un rôle fondamental dans la promotion de la culture néohellénique. Ce Centre d'Études d'Asie Mineure où nous sommes en témoigne. Nous ne pouvions donc trouver de meilleur lieu et de meilleure occasion pour hono-

rer en vous l'intellectuel et le penseur, le transmetteur de savoir et le passeur culturel, l'universitaire brillant qui œuvre au rayonnement de la pensée française en Grèce.

Vous avez dirigé ce Centre pendant 14 ans et vous en êtes toujours le secrétaire général. Nous ne pouvons que vous être très reconnaissants de l'attachement que vous lui témoignez. Ce Centre est en effet pour nous l'expression même de la relation intellectuelle et affective profonde qui unit la France et la Grèce, une relation que Merlier et sa femme ont si bien incarnée et qui continue de nourrir aujourd'hui la coopération entre les deux pays.

J'ajouterai que cette cérémonie est, pour moi, lointain successeur de Merlier, particulièrement émouvante, car j'ai un peu l'impression d'agir aujourd'hui en son nom en vous témoignant l'estime et la reconnaissance du gouvernement français pour votre action.

Ο καθηγητής κ. Κιτρομηλίδης ευχαρίστησε τόν κ. Litardi με τὰ ἑξῆς λόγια:

Monsieur le Conseiller Culturel,

Ce geste de la France confirme en une manière solennelle qui n'est pas pourtant dépourvue de la chaleur de l'amitié, le dévouement que je maintiens dans mon cœur depuis ma première jeunesse à la culture et la pensée françaises et à tous ces idéaux que symbolise la France pour nous les autres Européens. Je vous suis très reconnaissant pour ce grand honneur.

Si j'allais vous raconter tout ce que la France et ses traditions créatrices ont signifié dans ma vie il nous faudrait un assez long temps. Je voudrais seulement rappeler quatre faits qui pourraient peut-être offrir une cartographie mentale des itinéraires d'une vie méditerranéenne pour laquelle la France fut toujours une grande source d'inspiration.

Je dois mon enthousiasme pour la culture et la civilisation françaises à mon éducation chypriote. C'est peut-être paradoxal que dans cette île où le passé colonial anglais avait laissé une marque pesante sur l'éducation et la mentalité, j'ai découvert le charme séduisant de la langue et de la littérature françaises à travers mes cours de français au Gymnase Panchypriote et j'étais fier d'appartenir à l'époque qui a succédé l'indépendance de mon île, à la minorité francophone qui cultivait parallèlement à l'anglais dominant l'autre grande langue de la culture européenne. L'appartenance à une minorité francophone fut continuée pendant les longues années de mes études aux États-Unis, où une fois de plus un peu paradoxalement j'ai rencontré au sein des cours supérieurs à Harvard la grande puissance

intellectuelle de l'histoire de la France et des traditions idéologiques françaises dont l'étude fut un des facteurs fondamentaux de ma formation en science politique.

C'est alors qu'après mon établissement en Grèce dans les années quatre-vingts que j'ai apporté dans mes bagages intellectuels de l'autre côté de l'Atlantique cet intérêt vif pour la France et son histoire politique et intellectuelle depuis la grande Révolution qui m'a toujours accompagné dans ma carrière universitaire et professionnelle. Je suis content du fait que grâce à cet intérêt ma provenance et formation américaines ne furent jamais un obstacle au maintien des remarquables traditions françaises de deux institutions de la vie scientifique du pays où j'étais appelé à offrir mes services, notre bien-aimé Centre d'Études d'Asie Mineure et l'Institut de Recherches Néohelléniques de la Fondation Nationale de la Recherche Scientifique où je sers actuellement.

Je dois aussi ajouter un mot vis-à-vis mes cours universitaires de science politique et de l'histoire de la pensée politique à l'Université d'Athènes. Je voudrais vous rapporter seulement une remarque que mes étudiants font souvent à propos de mes cours: ils trouvent que mes conférences et séminaires sur les penseurs français ou d'expression française, Jean-Jacques Rousseau par exemple, mais plutôt sur les grands théoriciens de la liberté, Montesquieu et Tocqueville, sont marqués par un élan spécial, une espèce d'engagement personnel qui transmet à eux, aux étudiants, un intérêt particulier et vif pour ces penseurs.

Voilà donc la cartographie mentale d'un dialogue qui se renouvelle constamment avec la France et sa culture. Mais on pouvait s'interroger en fin pourquoi la France? Pourquoi ce dialogue? La réponse à cette question pourrait être soit très simple soit très complexe. Je préfère la version simple: pour tout ce que la France symbolise dans la conscience européenne et surtout à cause de cet élan, cette force créatrice que depuis le Haut Moyen Âge et la Renaissance a déterminé sa présence dans l'histoire du monde.

Je vous remercie de tout mon cœur.

Στή συνέχεια οί ἐπίσημοι προσκεκλημένοι ξεναγήθηκαν στοὺς χώρους τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, πνευματικοῦ παιδιοῦ τῆς συζύγου τοῦ Octave, Μέλπως, καί εἰδικότερα στὸν εἰδικά διαμορφωμένο χώρο τοῦ Ἀρχείου Μερλιέ, στὸ ὁποῖο διαφυλάσσονται τὰ προσωπικά ἀρχεῖα καθὼς καί ἄλλα τεκμήρια τοῦ ζευγους Μερλιέ.

Τὸ ἀπόγευμα στὶς 18.00 στὸ ἀμφιθέατρο τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν, ἀκολούθησε συζήτηση μὲ θέμα: «Ὁ Ὀκτάβιος Μερλιέ, ιδρυτὴς τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν, καὶ ἡ Μέλπω Μερλιέ, δημιουργὸς τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, καὶ ἡ συμβολή τους στὴν προώθηση τοῦ γαλλικοῦ πολιτισμοῦ καὶ τὴν προστασία τῆς νεοελληνικῆς κληρονομιάς».

Τὸ κεντρικὸ ἐρώτημα γύρω ἀπὸ τὸ ὁποῖο περιστράφηκε ἡ συζήτηση σχετιζόταν μὲ τίς προκλήσεις, ποὺ ἀντιμετωπίζει τὸ γαλλικὸ ἴδρυμα στὴ σημερινὴ Ἑλλάδα. Ἡ ἀπάντηση, ὡστόσο, ἐπιχειρήθηκε μέσα ἀπὸ τὴν παρουσία τοῦ πνευματικοῦ ρόλου τοῦ ἴδιου τοῦ Octave Merlier ἀλλὰ καὶ τῆς συζύγου του Μέλως, ιδρύτριας τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν.

Στὴ συζήτηση συμμετεῖχαν ἑγκριτα μέλη τῆς ἐπιστημονικῆς κοινότητας τῶν δύο χωρῶν:

- Ἑλένη Ἀντωνιάδη-Μπιμπίκου, καθηγήτρια τῆς École des Hautes Études en Sciences Sociales.

- Jean-Marie Drot, πρῶην διευθυντῆς τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου Ἀθηνῶν καὶ τῆς Villa Medici στὴ Ρώμη.

- Μιχαὴλ Β. Σακελλαρίου, ἀκαδημαϊκὸς καὶ πρόεδρος τοῦ Δ.Σ. τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν.

- Πασχάλης Μ. Κιτρομυλίδης, καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Γενικὸς Γραμματέας τοῦ Δ.Σ τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν.

- Παναγιώτης Μουλλάς, καθηγητῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

14. Διεθνὲς Συνέδριο

Ρωμιοὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς Κωνσταντινούπολης, 1821-1964

Ἀθήνα, 23-25 Φεβρουαρίου 2006

Συνεργασία τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν μὲ τὴ Γαλλικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν

Τὸ συνέδριο *Ρωμιοὶ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς Κωνσταντινούπολης 1821-1964* πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τίς 23 ἕως τίς 25 Φεβρουαρίου 2006 στὴν αἴθουσα διαλέξεων τῆς Γαλλικῆς Σχολῆς Ἀθηνῶν. Διοργανώθηκε ἀπὸ τὴ Γαλλικὴ Σχολὴ Ἀθηνῶν σὲ συνεργασία μὲ τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν καὶ τὸ Institut Français d'Études Anatoliennes d'Istanbul καὶ μὲ τὴν ὑποστήριξη τοῦ Österreichisches Archäologisches Institut, τοῦ Université Paris I/ Panthéon-Sorbonne, τοῦ Yale University καὶ τοῦ Institut Français d'Athènes.

Στόχο τοῦ συνεδρίου ἀποτελέσσε ἡ μελέτῃ τῆς κοινωνικῆς καὶ πολιτι-

σμικῆς ἱστορίας τῶν Ρωμῶν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς Κωνσταντινούπολης τόσο στὸ πλαίσιο τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας ὅσο καὶ σὲ αὐτὸ τῆς ἀνάδυσης τῶν ἐθνικῶν κρατῶν Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας.

Ἡ θεματολογία τοῦ συνεδρίου ἀφοροῦσε:

1. Στὴ σημασία τοῦ θρησκευτικοῦ συναισθήματος στὴ ρωμαϊκὴ κοινότητα.
2. Στὴν οἰκονομικὴ καὶ ἐπαγγελματικὴ δραστηριότητα τῶν Ρωμῶν τῆς Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας.
3. Στὸν θύραθεν πολιτισμὸ τῶν Ρωμῶν: λογοτεχνία, μουσικὴ καὶ ἀθλητισμὸ.
4. Στοὺς κοινοτικούς καὶ οἰκογενειακοὺς μηχανισμοὺς ἐκπαίδευσης καὶ κοινωνικῆς ἐνημερίας.
5. Στὰ πολιτικὰ δικαιώματα τῶν Ρωμῶν.
6. Στὶς μεταβαλλόμενες σχέσεις τῶν φύλων.

Ἐκ μέρους τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Σπουδῶν συμμετείχαν μὲ ἀνακοινώσεις τους ἡ Ἰωάννα Πετροπούλου καὶ ὁ Σταῦρος Ἀνεστίδης.

15. Ἐκθεση

Ἡ Ἀττικὴ γῆ ὑποδέχεται τοὺς πρόσφυγες τοῦ 1922

Ἀθήνα, 2 Ὀκτωβρίου 2006-30 Μαρτίου 2007

Ἰδρυμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων

Μὲ σκοπὸ τὴν ἀνάδειξη τῆς δραματικῆς ἐμπειρίας τῆς ἐγκατάστασης τῶν προσφύγων τῆς μικρασιατικῆς γῆς στὴ γῆ τῆς Ἀττικῆς, τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν συνεργάσθηκε μὲ τὸ Ἰδρυμα τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων γιὰ τὴ διοργάνωση τῆς ἐκθέσης *Ἡ Ἀττικὴ γῆ ὑποδέχεται τοὺς πρόσφυγες τοῦ '22*.

Ἡ κοσμογονικὴ ἱστορικὰ καὶ κοινωνικὰ ἐμπειρία τῆς Ἐξόδου ἀπὸ τὶς περιοχὲς τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης καὶ τῆς ὑποδοχῆς καὶ ἐνσωμάτωσης στὸ ἐλληνικὸ κράτος ἀποτυπώνονται διαχρονικὰ μὲ ἕναν πλοῦτο πολιτιστικῶν κεκτημένων. Οἱ ποικίλες δυσχέρειες, ποὺ προκλήθηκαν λόγῳ ἱστορικῆς συγκυρίας ἀπὸ τὸ κύμα τῶν προσφύγων, μετασχημάτισαν τελεσίδικα τὴν ἐλληνικὴ κοινωνία καὶ τὸ ἀστικὸ τοπίο τῆς Ἀττικῆς. Ἡ ἐκθεση ἐνσωμάτωσε καὶ προέβαλε ὅχι μόνο τὴν ἐμπειρία τῆς ἐγκατάστασης τῶν προσφυγικῶν πληθυσμῶν, ἀλλὰ κατ' ἐξοχὴν τὰ ἴδια τὰ πολιτιστικὰ ἀγαθὰ ποὺ συνεισέφεραν οἱ πρόσφυγες μὲ τὴν ἔλευσὶ τους στὸν ἐλλαδικὸ χῶρο.

Τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν μὲ τὴ συμμετοχὴ του στὴν ἐκθεση ἀξιοποίησε σὲ μεγάλο βαθμὸ τὴ μοναδικὴ μικρασιολογικὴ συλλογὴ του.

Προσέφερε σπάνιο φωτογραφικό υλικό που καλύπτει όλη την αρχική περίοδο της έλευσης των προσφύγων στην Ἀττική, τη δημιουργία των πρώτων καταυλισμών-συνοικισμών, εικόνες από την καθημερινή ζωή και τόν άγώνα για επιβίωση, ένταξη και αποκατάσταση, την επέκταση του αστικού περιβάλλοντος της Ἀθήνας και του Πειραιᾶ και τις μεταγενέστερες αρχιτεκτονικές επιδράσεις. Επίσης, τὸ Κέντρο παρουσίασε ἀπὸ τὶς συλλογές του πολλὰ σπάνια τεκμήρια, πὺν ἔφεραν οἱ πρόσφυγες μαζί τους, ὅπως χειρόγραφα, κοινοτικά καὶ ἐκπαιδευτικά ἔγγραφα, οἰκογενειακὰ ἀντικείμενα κ.ἄ. Ἐπιπλέον, ἐκτέθηκαν δείγματα βιβλίων Μικρασιατῶν λογοτεχνῶν καὶ ἐπισημάνθηκαν οἱ ἐπιδράσεις στὴν ἑλληνικὴ λογοτεχνικὴ παραγωγή ἀλλὰ καὶ τὶς τέχνες γενικότερα, στὴ ζωγραφικὴ, στὴ γλυπτική, στὸ θέατρο κ.ο.κ. Τέλος, δὲν θὰ μπορούσε νὰ ἀγνοηθεῖ ἡ τεράστια συμβολὴ τῶν προσφύγων στὴν ἑλληνικὴ μουσικὴ παράδοση. Τὸ Μουσικὸ Λαογραφικὸ Ἀρχεῖο ἔχει διασώσει στὴ συλλογὴ του ἀνεκτίμητα σὲ ὄγκο καὶ σπανιότητα τεκμήρια τῆς μικρασιατικῆς μουσικῆς παράδοσης.

Τὸ ΚΜΣ συνεργάστηκε ἐπίσης καὶ ὡς πρὸς τὰ κείμενα τοῦ καταλόγου τῆς ἔκθεσης. Ὁ καθηγητὴς Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης συμμετείχε μὲ τὸ ἄρθρο του «Ἰδεολογικὲς πτυχές τοῦ προσφυγικοῦ φαινομένου» (*Ἡ Ἀττικὴ γῆ ὑποδέχεται τοὺς πρόσφυγες*, Ἀθήνα, ΙΒΕ, 2006, σσ. 38-43), καὶ ὁ Μᾶρκος Δραγούμης μὲ τὸ ἄρθρο «Οἱ πρόσφυγες τοῦ 1922 καὶ ἡ μουσικὴ τους δραστηριότητα στὴ νέα τους πατρίδα» (στοῦ ἴδιου, σσ. 86-95).

Ἐπίσης στὶς παράλληλες ἐκδηλώσεις συμμετείχε ὁ Σταῦρος Ἀνεστίδης μὲ ὁμιλία μὲ θέμα: «Ἡ διαφύλαξη καὶ ἡ διαχείριση τῆς συλλογικῆς μνήμης τοῦ μικρασιατικοῦ ἑλληνισμοῦ: Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν». Ἡ ἐκδήλωση πραγματοποιήθηκε στοὺς χώρους τῆς ἔκθεσης στὶς 22 Μαρτίου 2007.

Τὰ ἐγκαίνια τῆς ἔκθεσης πραγματοποιήθηκαν στὶς 2 Ὀκτωβρίου 2006 στὸν ἐκθεσιακὸ χώρο τοῦ Ἰδρύματος τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας Κároλο Παπούλια. Ἡ ἔκθεση περατώθηκε στὶς 30 Μαρτίου 2007.

16. Δωρεὰ τοῦ Ἰδρύματος Σταῦρος Σ. Νιάρχος

Στὶς ἀρχειακὲς συλλογές τοῦ ΚΜΣ περίοπτη θέση κατέχει τὸ Φωτογραφικὸ Ἀρχεῖο, τὸ ὁποῖο ἀποτελεῖται ἀπὸ περίπου 7.000 σπάνιες φωτογραφίες.

Τὸ Ἰδρυμα Σταῦρος Σ. Νιάρχος, τὸ ὁποῖο ἀρκετὲς φορὲς εὐργέτησε πλουσιοπάροχα τὸ ΚΜΣ, ἀναγνωρίζοντας τὴ σημασία τοῦ πολύτιμου αὐτοῦ ἀρχείου, στὸ ὁποῖο ἀπεικονίζονται ὅλες οἱ ἐκφάνσεις τοῦ κοινωνικοῦ βίου

των ελληνικών κοινοτήτων στη Μικρά Ἀσία ἕως καὶ τὴν τραγικὴ στιγμή τῆς Ἑξόδου, ἀνταποκρίθηκε μὲ γενναιοδωρία στὸ αἴτημά μας γιὰ τὴ συντήρηση καὶ τὴ διάσωση τοῦ συνόλου τῶν φωτογραφιῶν καὶ δώρισε γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸ στὸ Κέντρο τὸ ποσὸ τῶν 70.000 εὐρώ.

Παράλληλα, τὸ Ἴδρυμα Σταῦρος Σ. Νιάρχος ἀναγνωρίζοντας τὴ σημασία τοῦ ἐπιστημονικοῦ καὶ ἐρευνητικοῦ ἔργου, ποὺ ἐπιτελεῖ τὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν, ἐνέκρινε τὴν ἐπιχορήγηση μιᾶς θέσης νέου ἐρευνητῆ γιὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸ ἔτος 2007-2008.

Ἡ εὐεργεσία τοῦ Ἰδρυματος Σταῦρος Σ. Νιάρχος καλύπτει ἐπίσης καὶ τὴ δαπάνη τῆς ἐπικείμενης ἔκδοσης ἀπὸ τὸ ΚΜΣ στὰ ἑλληνικὰ τῆς μονογραφίας τοῦ Ἰωάννη Κάλφωγλου, *Ζινδζίδερέ καργεσινδέ πουλουινάν Ἰωάννης Πρόδρομος Μοναστηρὴ γιάχοδ Μονὴ Φλαβιανῶν*.

17. Ἐπισκέπτες ἐρευνητὲς στὸ Κέντρο Μικρασιατικῶν Σπουδῶν (Περίοδος 2000-2007)

1. Ὁ Elçin Macar, Λέκτορας τοῦ Πανεπιστημίου Yıldız τῆς Κωνσταντινούπολης, πραγματοποιοῖσε κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸ ἔτος 2002-2003 ἔρευνα μὲ θέμα: «Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καὶ ἡ Τουρκικὴ Δημοκρατία» (πρβ. σ. 496).

2. Οἱ Φώτης καὶ Στέφος Μπενλήση, ὑποψήφιοι διδάκτορες τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βοσπόρου (Boğaziçi), πραγματοποίησαν κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸ ἔτος 2003-2004 ἔρευνα γιὰ ζητήματα ἐκπαίδευσης καὶ ταυτότητας στὴν Καππαδοκία καθὼς καὶ γιὰ τὸ φαινόμενο τῆς Τουρκορθόδοξης Ἐκκλησίας (πρβ. σ. 496).

3. Ἡ Elif Renk Özdemir, ὑποψήφια διδάκτωρ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Sussex, πραγματοποίησε ἀπὸ 1.10.2005 ἕως 1.7.2006 ἔρευνα γιὰ τὴ διδακτορικὴ τῆς διατριβῆς μὲ θέμα: «Turkey, Greece and the Mandatory Population Exchange».

**18. Πρακτική άσκηση φοιτητών
(Περίοδος 2000-2007)**

<i>Περίοδος</i>		
1	Παράσκειη Καπώλη	Ίούνιος 2002-25.9.2002
2	Ίουλία-Άννα Παπαδάκη	Σεπτ. 2002-Μάιος 2003
3	Μαρία Παπαθανασίου	1.1.2003-25.2.2003
4	Ειρήνη Μερμανοῦ	1.7.2003-31.7.2003
5	Ἰθανάσιος Λίτσις	1.7.2003-31.7.2003
6	Μαρία Παπαγιαννοπούλου	18.11.2003-9.2.2004
7	Ἰμαλία Νίππη	ἀκαδημ. ἔτος 2003-2004
8	Αἰκατερίνη Χιλιάπα	1.7.2004-31.7.2004
9	Δανάη Δ. Χατζηγεωργίου	1.7.2004-31.7.2004
10	Αἰκατερίνη Παπακωνσταντίνου	1.7.2005-29.7.2005
11	Εὐγενία Χανδρινοῦ	14.7.2005-30.7.2005
12	Εὐαγγελία Κοτσαμάνη	14.7.2005-30.7.2005
13	Ἰαναστ.-Μαρία Καλλιγῶ-Χρυσογέλου	13.2.2006-13.5.2006
14	Μαρία Μόσχου	1.3.2006-1.6.2006
15	Μαρία Κουσίδη	1.7.2006-28.7.2006
16	Κωνσταντίνα Μπακατσιῶ	1.11.2006-31.12.2006
17	Μαρία Μαριματάκη	1.11.2006-31.1.2007
18	Μαρία Μπουσιούτα	1.11.2006-31.1.2007
19	Μελτία Ἰαναγνωστάκη	29.5.2007-11.6.2007
20	Εὐτέρπη Ἰλεξάτου	29.5.2007-11.6.2007
21	Ἰαγγελικὴ Βενετσάνου	2.7.2007-27.7.2007
22	Μαρία Καπετανάκη	2.7.2007-27.7.2007
23	Κωνσταντίνα Κοκκινάκη	9.7.2007-27.7.2007
		Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν
		Πανεπιστήμιο Κρήτης
		Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν
		Πανεπιστήμιο Αἰγαίου
		Πανεπιστήμιο Αἰγαίου
		Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν
		Πάντειο Πανεπιστήμιο
		Πανεπιστήμιο Αἰγαίου
		Πανεπιστήμιο Αἰγαίου
		Πανεπιστήμιο Αἰγαίου
		Πάντειο Πανεπιστήμιο
		Πανεπιστήμιο Αἰγαίου
		Πανεπιστήμιο Αἰγαίου
		Πάντειο Πανεπιστήμιο
		Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν
		Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν
		Πανεπιστήμιο Αἰγαίου
		Πανεπιστήμιο Αἰγαίου
		Πανεπιστήμιο Αἰγαίου